

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

1. ČÍSLO / X. ROČNÍK

8 Kč (10,50 Sk)

6. LEDNA 2002

Z obsahu:

**Poselství Jana Pavla II.
k Světovému dni míru**

1. ledna 2002

- strana 2 -

Epifanie – slavnost

Zjevení Páně

Walter Lang

- strana 4 -

Do desátého ročníku

Redakce k novému
ročníku Světla

- strana 5 -

Matčina adorace

Svatý Efrém zpívá
chvály o Panně Marii

- strana 6 -

Co se stalo v Kibeho?

Rwanda – těžce
zkoušená, ale Bohem
neopuštěná země

- strana 7 -

**Mikuláš Groß – otec
rodiny, novinář,
mučedník**

Mikuláš Groß tváří v tvář
smrti nepropadá
zoufalství, ale nachází
sílu, aby těšil své blízké

- strana 9 -

Život Kristův (59)

Kristus osvobozuje
člověka z otroctví hříchu
a zaměřuje ho ke svobodě

- strana 12 -

Skutečná tvář otce Pia

Marie Winowska –
nová četba na
pokračování

- strana 14 -

Albrecht Dürer: Klanění Tří králů

Poselství Jana Pavla II. k Světovému dni míru 1. ledna 2002

NENÍ MÍRU BEZ SPRAVEDLNOSTI,
NENÍ SPRAVEDLNOSTI BEZ ODPUŠTĚNÍ

V tomto roce slavíme Světový den míru na pozadí dramatických událostí z 11. září minulého roku. V onen den byl spáchán zločin strašné závažnosti: v okamžiku několika minut byly hrozným způsobem zmasakrovány tisíce nevinných osob různého etnického původu. Od té doby lidé na celém světě zakusili s novou intenzitou vědomí osobní zranitelnosti a začali se dívat do budoucnosti s pocitem dosud nepoznaného vnitřního strachu. Tváří v tvář těmto duševním stavům Církev touží podat svědectví o své naději založené na přesvědčení, že zlo, mysterium iniquitatis, nemá poslední slovo v lidských osudech. Dějiny spásy vytyčené v Písmě svatém vrhají velké světlo na celé lidské dějiny a ukazují, jak je stále doprovází milosrdná a prozřetelná Boží starostlivost, která zná cesty, jak se dotknout i těch nejzjatvrzejších srdcí a vytěžít dobré plody i z půdy vyprahlé a neúrodné.

To je naděje, kterou si uchovává Církev na počátku roku 2002: s Boží milostí bude svět, ve kterém se zdá, že moc zla má ještě jednu vrch, skutečně přetvořen ve svět, ve kterém mohou být uspokojeny nejvznešenější touhy lidského srdce, svět, ve kterém zavládne pravý mír.

Mír: ovoce spravedlnosti a lásky

To, co se nedávno stalo, strašně krvavé skutky, které jsme právě připomněli, mě podněcují k úvaze, která často vytryskne z hloubi mého srdce při vzpomínce na historické události, které poznamenaly můj život zvláště v letech mé mladosti.

Nesmírná utrpení národů a jednotlivců, mezi kterými bylo také nemálo mých přátel a známých, zapříčiněná nacistickou a komunistickou totalitou,

ustavičně doléhala na mou duši a podněcovala moji modlitbu. Mnohokrát jsem se zastavil a zamýšlel nad otázkou: Jaká cesta vede k plnému obnovení mravního a společenského řádu, který byl tak barbarsky porušen? Úvahami a konfrontací s biblickým zjevením jsem dospěl k přesvědčení, že není možno úplně obnovit porušený řád, jestliže se spolu nespojí spravedlnost a odpuštění. Sloupy pravého míru jsou spravedlnost a ona zvláštní forma lásky, jakou je odpuštění.

Ale jak hovořit za současných okolností o spravedlnosti spolu s odpuštěním jako o pramenech a podmínkách míru? Moje odpověď je, že je třeba o tom hovořit, a to i přes těžkosti, které takový rozhovor obsahuje, i když jsou tendence uvažovat o spravedlnosti a o odpuštění jako o alternativních pojmech. Odpuštění však je opakem nevráživosti a pomsty, nikoliv spravedlnosti. Pravý mír je ve skutečnosti *dilem spravedlnosti* (Iz 32,17). Jak potvrdil II. vatikánský koncil, mír je »plodem řádu, který jeho božský Zakladatel vložil do lidské společnosti a který mají uskutečňovat lidé žizníci po stále dokonalejší spravedlnosti« (GS 78). Již více než patnáct století zaznívá v katolické církvi učení Augustina z Hippo, který nám připomněl, že mír, ke kterému mají všichni vzhlížet, spočívá v *tranquilitas ordinis* – v pokojném řádu. (Srov. *De civitate Dei* 19,13).

Pravý mír je totiž plodem spravedlnosti, mravní ctnosti a legální záruky, která bdí nad plným respektováním práv a povinností a nad rovným rozdělováním výnosů i břemen. Ale protože lidská spravedlnost je vždy křehká a nedokonalá, vystavená jak svým vlastním omezením, tak osobnímu a skupinovému egois-

mu, je uskutečňována a v určitém smyslu doplňována odpuštěním, které uzdravuje rány a obnovuje do hloubky porušené lidské vztahy. To platí jak v napětích, která se týkají jednotlivců, tak i v těch, ke kterým dochází na obecnější, nebo dokonce mezinárodní úrovni. Odpuštění není nijak v rozporu se spravedlností, protože nespočívá v potlačení zákonitých požadavků nápravy porušeného řádu. Odpuštění směřuje spíše k plnosti spravedlnosti, která vede ke klidu řádu, jenž spíše než křehkým a dočasným přerušením nepřátelství je hlubokým uzdravením ran krvácejících v duších. Pro takové uzdravení jsou jak spravedlnost, tak odpuštění podstatnými složkami.

Jsou to dvě dimenze míru, které bych chtěl vyložit v tomto poselství. Den míru nabízí letos celému lidstvu a obzvláště hlavám národů příležitost zamyslet se nad nezbytností spravedlnosti a nad voláním po odpuštění před tváří těžkých problémů, které nepřestávají sužovat svět, v neposlední řadě problémů nové úrovně násilí vyvolávaného organizovaným terorismem.

Fenomén terorismu

Mezinárodní terorismus útočí především na mír založený na spravedlnosti a odpuštění. V těchto posledních letech, zvláště po skončení studené války, se terorismus přetvořil na vysoce rozvinutou síť politické, technické a hospodářské součinnosti, která překračuje mezinárodní hranice a snaží se obsáhnout celý svět. Jedná se o organizace v tom nejvlastnějším slova smyslu, které jsou často vybaveny nesmírnými finančními prostředky a vypracovávají strategie na široké úrovni, postihující nevinné osoby, které s cíli sledovanými teroristy nemají vůbec nic společného.

Když tyto teroristické organizace využívají vlastní příslušníky jako zbraň, aby se vrhli proti bezbranným a nic netušícím lidem, dávají tak najevo otřes-

ným způsobem instinkt smrti, který je stravuje. Terorismus se rodí z nenávisti a plodí izolaci, nedůvěru a uzavřenost. Násilí plodí násilí v tragické spirále, která zasahuje i mladou generaci, jež tak dědí nenávist, která rozdělila již dřívější generace. Terorismus se zakládá na pohrdání životem a člověkem. Vytváří proto nejen podmínky pro nepřijatelné zločiny, nýbrž sám představuje opravdový zločin proti lidstvu, neboť sahá k teroru jako k politické a hospodářské strategii.

Vzniká proto právo bránit se proti terorismu. Je to právo, které jako každé jiné musí dbát na mravní a právní pravidla při volbě cílů a prostředků. Identifikace viníků musí být náležitě prokázána, protože soudně trestní odpovědnost je vždy osobní a nemůže se rozšiřovat na národy, etnika a náboženství, k nimž teroristé přísluší. Mezinárodní spolupráce v boji proti teroristickým silám musí vyvíjet také zvláštní úsilí na politické, diplomatické a hospodářské úrovni, aby odvážně a rozhodně vyřešila situace utlačování a odstrkování, které mohou tvořit zdroj teroristických plánů. Nábor teroristů ulehčuje sociální prostředí, kde jsou porušována práva a příliš dlouho se trpí bezprávím.

Je třeba ovšem naprosto jasně konstatovat, že nespravedlnosti, které ve světě přetrvávají, nemohou sloužit jako omluva a ospravedlnění teroristických útoků. Mimoto je třeba poukázat na to, že k obětem radikálního zhroucení řádu, jakého využívají teroristé, patří na prvním místě miliony lidí, kteří jsou nejméně vybaveni k tomu, aby vzdorovali kolapsu mezinárodní solidarity. Mám na mysli především národy rozvojového světa, které již tak žijí na hranici přežití a které by byly nejbolestněji postiženy globálním ekonomickým a politickým chaosem. Zdůvodňování teroristů, že jednájí ve jménu chudých, je zjevná nepravda.

(Dokončení příště)

Klanění v duchu a v pravdě

Zamyšlení nad dnešními liturgickými texty

Přišli jsme poklonit se králi

Dnešní slavnost je dnem velké útěchy pro všechny, kdo s upřímným srdcem hledají Pána. Chceš-li, můžeš se dnes přesvědčit, že nezáleží na tom, jak máš k němu daleko, ale na tom, zda chceš patřit k pokolení těch, kdo po něm touží, kdo hledají tvář Jakubova Boha⁽¹⁾.

Přenes se daleko na východ a potkáš zde tři poutníky. Zeptej se jich na cíl jejich cesty a oni ti rádi odpovědí, že jdou do zaslíbené země, aby se poklonili novorozenému Králi. Není to i tvoje touha? Přejď se k nim a přesvědčíš se, že jsou to lidé nejen vzdělání, ale především moudří, a tato jejich moudrost je naučila pokoře a naplnila touhou poklonit se tomu, který je Moudrost sama. Co jiného než pokorná moudrost jim otevřela oči, když uviděli jeho hvězdu na východě. Hluboký, upřímný zájem poznat Spasitele je mezi všemi ostatními učinil obdivuhodně vnímavými pro Hospodinovo zvláštní znamení. Bůh se nezjevuje tomu, kdo jej nechce.

Neohlížejí se na to, že jdou sami. Nikdo je nenásleduje. Nevadí jim posměšky, pohrdání, tím méně námaha daleké cesty. Jdou za svým cílem, protože vědí, čemu uvěřili. Poděkuj jim za tento jejich příklad a posilni svou víru a svou touhu.

Ale právě tam, kde by měli být u cíle, setkají se svatí mužové jen s údivem a rozpaky. Jejich příchod, ale ještě více jejich dotazy na novorozeného krále vyvolávají vzrušení v celém Jeruzalémě. Ani hvězda, kterou viděli na východě, tu není. Kam se obrátit? Mudrci se nevzdávají. Udělají všechno, co je v jejich silách, aby Dítě našli. Oceň jejich vytrvalost. Nedej se zaskočit, když nenajdeš pochopení tam, kde jsi je očekával jako samozřejmost. Pod svícem bývá tma.

Král Herodes se vzrušil nejvíce. Čím to? Velmi dobře si je vědom, že zaujímá místo, které mu vlastně nepatří. Neseděl by na svém trůně, kdyby nebylo protekce mocných okupantů a nepřátel tohoto národa, kterému sice vládne, ale nezná ani to, co ví i ten nejprostší Izraelita. Má daleko k tomu, čemu věří a čím žije tento lid. To hlavní, co má před očima, je jeho vlastní mocenské postavení, které však musí být více než vratké, když se cítí tak ohrožen maličkým nemluvnětem.

Tento pocit ohrožení je tak silný, že ho nutí k okamžitým opatřením. Dokonce ovládne své vzrušení, aby co nejlaskavěji přijal mudrce, které chce zneužít ke svým vlastním cílům.

Úlisnější nad máslo jsou jeho ústa, ale srdce má nepřátelské, nad olej lahodnější jsou jeho slova, jsou to však tasené meče⁽²⁾. Bůh si však může posloužit i svým nepřítelem, který, třeba ve zlém úmyslu, ukáže poutníkům správný směr.

Vzrušili se i židovští předáci a znalci Zákona, nikoliv však radostnou nadějí, že nastává ten od dávná vytožený čas. V jejich vzrušení je pocit nelibosti. Znají zpaměti to místo Písma, které označuje rodiště Mesiáše. Je-li pravda, že se narodil, stačí zajít do nedalekého Betléma, aby se o tom sami přesvědčili a uvítali tak dlouho očekávaného Krále. Ale těmto znalcům Písma se nechce na kolena. Je to podivné, ale zájem o Mesiáše je jim cizí. K čemu je jim to, že jsou mu tak blízko, když na něho nečekají, protože si ve skutečnosti nepřejí jeho příchod? Zabydli se v současných poměrech, našli si pohodlný a přímo výnosný způsob, jak budit zdání, že slouží Bohu, a přitom žít způsobem těch, kteří uctívají jen sami sebe. Osobní setkání s Bohem by mohlo otrástit touto vemluvenou a vyhovující jistotou. Jak mohou rozeznávat znamení novorozeného krále ti, kteří jej odmítají? Až ho jednou osobně poznají, oni sami učiní to, oč usiluje ješitností zaslepený Herodes: odstraní ho násilím. Jak nebezpečná je moc v rukou těch, kteří sledují jen vlastní zájmy!

Pohled' k nebi: hvězda se vrací! Když selžou jeho služebníci, Bůh sám si zavede své věrné tam, kde je očekává. Vstup s mudrci do Králova domu. Co je tu pro pouhé lidské oko královského? Chudí rodiče v chudém příbytku a chudíčké dítě v nouzových podmínkách. Tito moudří Boží ctitelé však nesrovnávají nejdříve to, co tu našli, se svými představami. Přijímají skutečnost tak, jak se jim představuje, a vykonají to, kvůli čemu vážili tak dalekou cestu: *Přišli se poklonit. Bez váhání a bez okolků padají na zem, neboť co je moudřejšího, spravedlivějšího a krásnějšího, než poklonit se Bohu?*

Jejich dary nejsou projevem pochlebnické vypočítavosti. Oni si nepřišli koupit královu přízeň, nýbrž odevzdat mu to, co mu patří: svůj obdiv, svou úctu a svou oddanost, svou vděčnost. Jejich největší odměnou je, že Krále našli a mohli mu vzdát svůj hold. Raduj se z toho, že i pohanům se dostává milosti. I pro ně platí všechna zaslíbení, ale pod jednou podmínkou: *Jen skrze Ježíše Krista, když uvěří kázání evangelia. Mnoho jich přijde od východu i od západu a zaujmou místo u stolu, ale synové království budou vyhnáni do temnot⁽³⁾.*

Proto *vstaň a rozsviť se, ať z tvé tváře, každého tvého slova, ze všeho tvého jednání i nevěřícím zazáří Hospodinova velebnost.*

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Ž 24,6; ⁽²⁾ Ž 55,22; ⁽³⁾ Mt 8,11

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 60,1-6

Vstaň, rozsviť se, Jeruzaléme, neboť vzešlo tvé světlo a Hospodinova velebnost září nad tebou! Hle, tma zahaluje zemi a temnota národy, nad tebou však září Hospodin, jeho velebnost se zjevuje nad tebou. Národy budou kráčet v tvém světle a králové v tvé vycházející záři. Rozhlédni se kolem a podívej se: ti všichni se shromáždili, přišli k tobě. Zdaleka přicházejí tvoji synové, na zádech jsou přinášeny tvoje dcerky. Spatříš to a zazáříš, radostí se zachvěje a rozšíří tvé srdce, neboť té zaleje bohatství moře, přinesou ti statky národů. Záplava velbloudů tě přikryje, dromedáři z Midjanu a Efy, přijdou všichni ze Sáby, přinesou zlato a kadidlo, rozhlásí Hospodinovu slávu.

2. čtení - Ef 3,2-3a.5-6

Bratři! Slyšeli jste, že Bůh mě pověřil pracovat pro vás na díle milosti. Ve zjevení mi totiž bylo oznámeno to tajemství. V dřívějších dobách to lidé tak nevěděli, ale nyní to bylo odhaleno z osvětlení Ducha jeho svatým apoštolům a kazatelům mluvícím pod vlivem vnuknutí: že totiž také pohané mají stejná dědická práva, že jsou údy téhož těla a že stejně i jim platí ona zaslíbení skrze Ježíše Krista, když uvěří v kázání evangelia.

Evangelium - Mt 2,1-12

Když se Ježíš narodil v Betlémě v Judsku za času krále Heroda, přišli do Jeruzaléma mudrci od východu a ptali se: „Kde je ten narozený židovský král? Uviděli jsme jeho hvězdu na východě, a proto jsme se mu přišli poklonit.“ Když to uslyšel král Herodes, ulekl se a s ním celý Jeruzalém. Svolal všechny Velekněze a učitele Zákona z lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Řekli mu: „V Betlémě v Judsku, neboť tak je psáno u proroka: „A ty, Betléme v judské zemi, nejsi vůbec nejmenší mezi judskými předními městy, protože z tebe vyjde vládce, který bude panovat mému izraelskému lidu.“ Tedy si Herodes tajně zavolal mudrce a zevrubně se jich vyptal na dobu, kdy se ta hvězda objevila, poslal je do Betléma a řekl: „Jděte a důkladně se na to dítě vyptejte. Až ho najdete, oznamte mi to, abych se mu i já přišel poklonit.“ Když krále vyslechli, vydali se na cestu. A hle - hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Jakmile uviděli hvězdu, zaradovali se nevýslovnou radostí. Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií, padli na zem a klaněli se mu. Otevřeli své pokladnice a obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Ve snu dostali pokyn, aby se k Herodovi už nevraceli, proto se vrátili jinou cestou do své země.

Epifanie - slavnost Zjevení Páně

Dvanáct dní (posvátné číslo) po Hodu Božím vánočním slavíme další slavnost, která u nás nese také název Svatých tří králů. Liturgický název zní Epifanie - slavnost Zjevení Páně.

Epifanie se slaví od 4. století. Obsah slavnosti ovšem nespočívá jako u Vánoc nebo Velikonoc v jedné historické události, nýbrž jde o slavnost tajemství, jejímž obsahem je zjevení Kristovy božské moci a, jak říká sám název, Boží slávy. K tomu se využívalo buď Ježíšovo narození nebo křest, svatba v Káně nebo klanění mudrců. Někdy se spojovalo narození Ježíšovo se křtem a zjevením mudrcům, ze kterých se na Západě relativně brzy stali králové. Neboť Boží pravda a sláva, která září, třeba zatím skrytá, již v narození v Betlémě, stává se zjevnou při křtu, kdy se otevřelo nebe, ukazuje se, když se mudrci klanějí Dítěti a přinášíjí mu dary, a také když Ježíš v Káně proměnil vodu ve víno.

K dějinám vzniku slavnosti Epifanie

Svátek Zjevení Páně je starší než svátek Narození Páně. Klement Alexandrijský (†217) podává zprávu, že již v jeho době sekta basilidiánů slavila 6. ledna svátek Křtu Páně. Podle jejich představ byl sestup Ducha svatého při křtu vlastním narozením Božího Syna. Datum 6. ledna připadalo na svátek narození státního boha Aóna, který vzešel z panny (Kore) a ztělesňoval čas i věčnost. Na jeho svátek se čerpala voda z Nilu. Ve východních zemích byla Epifanie vedle Velikonoc a Letnic jedním ze tří svátků Páně. Nejdříve nesl 6. leden různé názvy jako Epifanie a Teofanie (Zjevení Boha). V egyptských sbírkách církevních předpisů ze 4. století, tzv. Atanášových kánonech, se mluví o Epifanii 6. ledna jako o začátku roku.

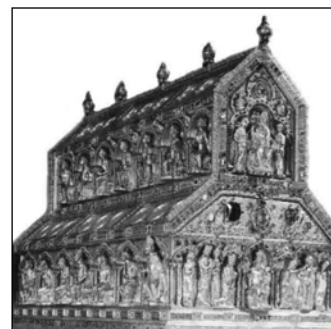
Obsahem svátku bylo v Egyptě tělesné narození a křest Páně. Také v Galii zdomácněla Epifanie velmi záhy. V roce 361 ji spolu slavil císař Julián v Paříži. Zde se svátek nazýval »Salvatoris Adventus« - příchod Vykupitele, protože obsahem svátku bylo Ježíšovo narození. Tento obsah měl asi za následek, že 25. prosinec jakožto Vánoce byl zaveden v Galii až později. Ve stejné době (kolem 360) podává poutnice Egeria zprávu o svátku Epifanie v Jeruzalémě, při kterém bylo v noci z 5. na 6. ledna slaveno v Betlémě Ježíšovo narození. Závěrečná slav-

k Východu, v Římě se zabydlí teprve ve 4. století, když už zde zdomácněl obyčej slavit jako hlavní vánoční svátek 25. prosinec. Odtud se pak rozšířil na Západ. V 6. století obdržel svátek vigílii (předvečer), se kterou nebyl spojen půst, a v 8. století oktáv. Jeruzalém slavil tento oktáv již ve 4. století. Na Západě bylo obsahem svátku zjevení Páně pohanům. Jako doprovodná myšlenka se připojila v době Saduliové (kolem 450) připomínka křtu Páně a svatby v Káně. Někde v západní tradici byl již v poslední den oktávu připomínán křest Páně. Když

nost se konala ráno 6. ledna v chrámu Zmrtvýchvstání v Jeruzalémě. Zdá se, že i v Jeruzalémě to byla jediná slavnost tajemství Kristova narození. Na Kypru vypočítává Epifanios jako obsah svátku narození Páně, příchod mudrců a svatbu v Káně. Zatímco svátek Epifanie v Galii měl úzkou vazbu

se římský vánoční svátek ve 4. století rozšířil z Antiochie na Východ, byla slavnost Narození a Příchodu mudrců situována na 25. prosinec a 6. leden zůstal u Křtu Páně. V západní liturgii až do reformy v roce 1969 měl svátek Zjevení Páně trojí obsah: klanění králů, křtu a svatby v Káně. Liturgická reforma pře-

Schrána s ostatky Tří králů přechovávaná v Kolíně nad Rýnem

sunula Křest Páně na neděli po Zjevení Páně a evangelium o svatbě v Káně se objevuje ještě v 2. neděli během roku v cyklu C.

Tři králové?

Králi nazval tři mudrce poprvé církevní spisovatel Tertulian z Kartága (160-220) (Adv. Jud. 9. Adv. Marc. III, 13).

Označení králové zdomácnělo v 6. století s odvoláním na následující text Pisma svatého: *Toto praví Hospodin, vykupitel Izraele (...)* Spatří tě králové a povstanou a velmožové se skloní (Iz 49,7). *K tvému světlu přijdou národy a králové k jasu, jenž vzejde nad tebou* (Iz 60,3). *Cizinci vystavějí tvé hradby a jejich králové ti budou k službám* (Iz 60,10). *Králové Taršíše a ostrovů přinesou dary. Všichni králové se mu budou klanět, všechny národy mu budou sloužit* (Ž 72,10-11). Od 8. století byly frygické čepice mudrců nahrazeny korunami.

O třech králich mluví poprvé Origenes (185-254). Později se mluvilo o 2, 4, 6, v Sýrii dokonce o 12 králich. Ustálil se počet tří, protože Písmo hovoří o třech darech: zlatu, symbolu krále, kadidlu, symbolu kněžství, a myrze, symbolu Spasitelova výkupného utrpení. Protože tehdy byly známy jen tři kontinenty, mluvilo se také o počtu tří jako o zástupcích pohanského světa Afriky, Asie a Evropy, kteří

přišli k novorozenému Mesiáši. Později byli interpretováni také jako zástupci tří věkových kategorií anebo zástupci v Bibli jmenovaných Semitů, Chamitů a Jafetitů.

V 9. století obdrželi králové jména: Kašpar (persky správce pokladu), Melichar (hebrejsky král) a Baltazar (babylonsky ochránce života). Bylo vždy sporné, který z nich je černý. Jedni se domnívali, že to byl Kašpar, protože se později stal veselou postavou. Jedna zpráva z 12. století naopak říká, že »Král Baltazar byl černý«.

Ostatky Tří králů byly přechovávány v Miláně. Rainald z Dasselu je přenesl do Kolína nad Rýnem, kde jsou dodnes

Katedrála v Kolíně nad Rýnem

uchovávány ve zlaté skříni. Odtud se úcta k nim rozšířila v německých zemích. Uctívají se jako ochránci cestujících a umírajících. V těchto západních zemích stojí Tři králové v popředí obsahu svátku 6. ledna.

Hvězda mudrců

Moderní kritikové evangelia pokládali dlouho vyprávění o mudrcích za mýtus, protože hvězda označuje narození hrdinů a klanění novorozenému králi je plodem pohanství z Přední Asie. »Mýtus o mudrcích« je prý pouze symbolem Kristovy vladařské moci nad pohanským světem a nemá žádný historický podklad. Je prý nemyslitelné,

aby křesťané, kteří tak rozhodně odmítali pohanství, současně přejímali pohanské tradice. Pravděpodobnější je naopak, že kasta kněží a mágů v Persii věděla, že židé očekávají Mesiáše, a že byli upozorněni konjunkcí Jupitera a Saturna na narození krále v Palestině (Jupiter byl symbolem krále a Saturn Sýrie a Palestiny). K této konstelaci došlo roku 7 před Kristem a opakuje se jednou za 794 let. Tento jev byl tehdy pozorován na hvězdárně Sippar a zaznamenán na jedné tabulce (srov. Gerhard Kroll, Auf den Spuren Jesu, Beno Verlag, Leipzig, 83 nn).

Náboženské obyčeje – svěcení vody, soli, kadidla a křídy

V předvečer svátku Tří králů se na památku Kristova křtu svěťte voda a sůl. Používání svěcené vody bylo zaznamenáno již ve 4. století, kdy se světila voda z Nilu v Alexandrii a z Jordánu

v Palestině. Na Západě bylo svěcení vody převzato v 11. století a spojeno se svěcením soli. Sůl sloužila jako prostředek proti zkažení vody. V dřívější církvi byl tento svátek vedle Velikonoc velkým křestním dnem, kdy byli novokřtěnci přijímáni do církve.

Dnes se svěťte také křída, která se používá k zápisu požehnání v domech. Tříkrálová voda má funkci ochrany proti moci zla.

Tříkráloví zpěváci

Děti převlečené za tři krále chodí s hvězdou od domu k domu a hlásají zjevení Pána, kterého předpověděl již Bileám jako Hvězdu, která vzejde z Jakuba (Num 24,17). Dělalji přitom sbírku na misie, protože tři králové jsou představitelé pohanů, kteří chtějí mít účast na vykoupení. Zvyk sahá až do 16. století a patřil k žákovským obyčejům především v biskupských a klášterních sídlech.

Domácí požehnání K+M+B

Na Tři krále se vykuřují domovy kadidlem, kropí svěcenou vodou a na dveře se provádí zápis tří počátečních písmen s letopočtem (20 K + M + B 02 nebo K + M + B 2002). V podobě C+M+B se písmena také vykládají jako Christus Mansionem Benedicat – Kristus kéž požehná dům.

*Der Fels 1/99
Překlad -ra-*

Do desátého ročníku

Milí čtenáři a přátelé Světla! Náš týdeník vstupuje tímto číslem do dalšího, již desátého ročníku. Poděkujeme Pánu za všechny milosti, které nám na přímluvu své Matky na naší dosavadní společné cestě udělil. I když jsou podmínky pro vydávání a expedici Světla stále obtížnější, nastupujeme k další práci s důvěrou, že s Boží pomocí, která je naším jediným sponzorem, Vás budeme moci pod mateřskou péčí Panny Marie nadále provázet slovy duchovního poučení a povzbuzení. Děkujeme Vám za všechny Vaše projevy přízně a povzbuzení, které jste nám projevili. Vy víte dobře, že není v našich silách odpovídat na všechny Vaše listy. Ale žádný z Vašich listů nenecháváme bez povšimnutí, ať už obsahuje uznání, nebo kritiku. Ještě více Vám děkujeme za Vaši duchovní podporu modlitbami a Vašimi obětmi, kterou přímo hmatatelně pocítujeme. Modleme se i za všechny ty, kteří Světlu nepřejí, abychom všichni jedno byli. Ať si kdo chce co chce říká, budeme dále spolupracovat s Boží milostí, aby rostlo Boží království v nás i kolem nás. Děkujeme také za Vaše dobrovolné dary, které nám pomáhají udržet se nad vodou, což není vždy právě lehké, ale díky Bohu se to zatím daří.

Je ještě jeden způsob, jak nás můžete podporovat, a to je ten, že se stanete šířiteli našeho listu a získáte dalšího čtenáře. Každý takový případ nás těší především proto, že přibyla další duše, která to myslí vážně s výzvou a heslem Svatého otce: Duc in altum – zajed' na hlubinu!

Přejeme Vám v novém roce mnoho Božích požehnání a mnoho milostí a duchovních radostí nad stránkami SVĚTLA.

Redakce

Matčina adorace

»Žádný člověk, ať je jakkoliv schopen slova, není schop popsat horoucí lásku sv. Efréma k svaté Panně.«

(Papež Benedikt XV. při jmenování sv. Efréma
všeobecným učitelem Církve)

Když svatý Efrém zpívá své chvály o Panně Marii, jeho srdce plane nadšením, obdivem a láskou. Inkoust, do kterého namáčí své pero, není z hmoty tohoto světa. Ustavičně stoupají k nebi jeho pocity jako sloupy a překvapují stále svou originalitou a svou teologickou hloubkou. I přes přemíru alegorií a poetických biblických metafor cítí, že jeho slova zůstávají vzdálena od toho, aby vyjádřila pocity jeho nitra. Proto si někdy dovoluje opakování, aby vyslovil obdiv a celou svou lásku k Matce Boží. On byl prvním pěvcem jejího neposkrvněného početí, jejího božského mateřství a jejího trvalého panenství.

V opisu jednoho rukopisu z roku 551, který je uložen ve vatikánské knihovně pod číslem 112, vkládá sv. Efrém ve svém rozjímání nad novorozeným Dítětem jeho Matce do úst tato slova:

»Ten, který mi dopřál počít Syna, je současně jeden a přece vícenásobný, patří zcela mně i celý světu? Když mě navštívil archanděl Gabriel, stala jsem se současně služebnicí a Matkou, Matkou Tvého božství, můj Pane a můj Bože, a Matkou Tvého lidství, mé Dítě. Skrze Tebe, královský Synu, stává se i Tvoje služebnice královskou dcerou a dcera země je skrze Tebe, Synu nebes, pozdvižena až do nebes. Jsem na rozpacích, když vidím Tebe, od věčnosti zaslíbené Dítě, které své oči ustavičně upíná k nebeské říši a jehož rty se neslyšně pohybují. Tvoje mlčení mi připadá jako ustavičná romluva s Tvým Otcem. Jak Ti mohu dát své mléko, Ty Prameni mléka, jak mám dát pokrm Tobě, který celý vesmír žíví ze svého stolu.

Nevím, jak Tě mám nazvat, Prameni a Původce života. Mám strach říct Ti synu Josefův, protože nejsi z Josefova semene. Ačkoliv pocházíš z jednoho jediného Otce, jsi synem mnoha: Syn Boží, Syn člověka, Syn Davidův, Syn Josefův, Syn Mariin. Svět mě nenávidí, protože jsem Tě počala a porodila. Prameni života, zůstanu u Tebe, abych získala život. S Tebou již není studna hlubokou šachtou, protože Ty pozvedáš člověka až k nebi. S Tebou již není hrob hrobem, protože Ty jsi zmrtvýchvstání.

Jako Bůh jsi má Naděje, jako člověk jsi moje Lásky. S úctou a láskou stojím před Tebou jako Tvá Matka. Pro Tebe, Ty Moře bez břehů, jsem přístavem. Žalmy Tvého otce krále Davida a předpovědi Tvých proroků jsou ve mně velkým pokladem. Ty zaséváš klid a pokoj do srdcí rozzlobených a rozhněvaných, kteří přicházejí, aby Tě spatřili. Sladké Dítě, Ty děláš sladkým všechno, co je hořké. Kdo trpí, a Ty na něho pohlédneš, zapomene na své utrpení, a kdo je smutný, zapomene na své soužení.

Ani hladový nemyslí na jídlo a poutník se vzdá svého cíle, aby došel k Tobě.

U Tebe jsem začala a u Tebe skončím. Moje role je otevřít ústa, Tvoje naplnit je. Já jsem pole, které patří Tobě. Ty jsi Rozsévač. Všechny mladé dívky a vznešené dcery Izraele žárlí na mne, dceru chudých. Já, dítě z prostých poměrů, jsem kvůli Tobě předmětem závidění, a nacházím v Tobě blaženost. Kdo mi Tě vlastně dal? Jako velmi bohatý Syn jsi pohrdl okruhem bohatých dcer. Proč máš zalíbení v chu-

dých? Josef a já jsme chudí lidé, a nyní nám přinášíme zlato ke dveřím.

Buď požehnáno, malé Dítě, které dělá ze své Matky harfu pro své melodie. Kéž Tvá vůle naladí jazyk své Matky ke zpěvu chvály. Její lůno Tě bez manželství přijalo; její lůno Tě bez mužského semene přivedlo na svět. Dej, ať moje ústa pějí Tvoji chválu s přesvědčivou něhou. Již před Tvým narozením zpíval Tvůj praotec David, že Ti bude darováno zlato ze Saby. U Tvých nohou se pak skutečně nahromadilo zlato a myrha.

Milý malý Synu, nejsem žárlivá, když Tě vidím s tolika jinými osobami vedle sebe. Buď Bohem tomu, kdo Tě vyznává, Bratrem tomu, kdo Tě miluje, aby všichni měli život. Když jsem Tě počala a porodila, nikdy mě nenechala Tvoje tichá síla na holičkách. Byl jsi ve mně i mimo mne. Milé Dítě, přivádíš svou Matku do rozpaků.

Skrze Tvůj obraz, které mé oči vidí před sebou, vidím Tvou druhou, Tvou skrytou tvář. V prv-

ni vidím Adama, v druhé vidím tvář Tvého Otce, který je jedno s Tebou.

Tvoje početí bylo nevysvětlitelné a Tvoje narození zázrak. Kdo Tě může opěvovat bez nadpřirozeného ducha? Jak bych Tě mohla označit za cizího naší přirozenosti, když jsi jeden z nás? Mám Tě nazývat Sy-

nem, Bratrem, Manželem nebo Pánem? Jsem Tvoje sestra skrze krále Davida, naše společného Otce; jsem Tvoje Matka, neboť jsem Tě počala a přivedla na svět; jsem Tvoje služebnice a Tvoje Dcera, protože jsem vykoupěna a pokřtěna vodou a krví. Synu Nejvyššího, učinil mě svou Matkou, když sis ve mně zvolil svůj příbytek. Znovu jsem Tě porodila a i Ty jsi mi pomohl k druhému narození. Oděl ses tělem své Matky a svou Matku jsi oděl svou slávou.

A tak Panna počala a porodila bez manželství. Na svých kolenou houpám Emanuela. Je to sen, nebo skutečnost? Jestliže je oltář v našem chrámě vzácný pro slonovou kost, pak tato jeskyně, kde jsem Tě porodila, je ještě větší a krásnější. Trny na Tvé hlavě se stanou korunou, Tvůj pot bude křestní vodou, Tvůj prach bude lékem, Tvá slina bude světlem pro oči, které to zasluhují. Když položíš svou hlavu na kámen, budou se o něj přít a budou si ho chtít rozdělit; prosté místo, kde spíš, se stane chrámem, kde se budou modlit, obyčejný chléb, který ty rozlomíš, se stane životodárným balzámem. Potupy, kterých se Ti dostane, se stanou požehnáním, Tvá smrt je život a přibytí na kříž budeš našim velikonočním Beránkem...

Tvoje božská velikost překračuje Tvou prostou Matku. Dovol mi, abych se posadila a odpočala si. Buď pro mě přístavem a útočištěm, můj nevyslovitelný Pane. Poruč své Matce, aby mlčela, protože její jazyk je už vyčerpaný. Přestaň hrát

na moji harfu a dopřej mi čas ke klidu. Ty jsi mě naučil tomu, co jsem vyslovila. Ještě jednou Tě prosím, dopřej mi, abych si v klidu odpočala. Kéž je stále oslavována vůle Tvá a vůle Tvého Otce!«

Podle MH 376
přeložil a zpracoval -ra-

Co se stalo v Kibeho?

Tadeáš Bazan SAC, Josef Andruszewski SAC

Abychom měli představu, kde se nachází místo, o kterém je řeč, začneme zeměpisně-statistickými údaji.

Rwanda leží v srdci Afriky u samého rovníku. Svou rozlohou 26300 km² je přibližně jako varšavské vojvodství a má asi 6 mil. obyvatel, kteří pocházejí ze tří plemen: Tutsi, Hutu a Batwa. Podle nejnovějších hospodářských statistik patří Rwanda k sedmi nejhudším zemím na světě.

Od roku 1973 stál v čele Rwandy generál Juvenal Habyarimana, přesvědčený katolík.

První bílí otcové misionáři přišli do Rwandy v roce 1900. Místní hierarchie byla zde uvedena teprve v roce 1959. Rwandská církev má 8 diecézí. Počet pokřtěných činí asi 2,5 mil., katechumenů je kolem 350 000. Katolíci tvoří 49% obyvatelstva. Ve Rwandě působí 260 misionářů a 250 domorodých kněží. Pomáhá jim 1500 katechistů. Církev vede 53 ze 70 škol, dále 10 nemocnic a 53 zdravotních středisek.

Hlavním městem je Kigali. Příběh, o kterém budeme hovořit, se stal asi 200 km od hlavního města.

Dne 28. listopadu 1981 se v Kibeho zjevila Matka Boží. Bylo to první zjevení na africkém kontinentu. Ukázala se šesti dívkám a jednomu chlapci. Dívky chodily do střední školy, chlapec byl v katechumenátu. Zde jsou jejich jména: Alfonza (17), Vesta (21), Marie Klára (20), Stefanie (14), Anežka (21), Natálie (17). Chlapec měl v době zjevení 15 let. Křest přijal dva roky po prvním zjevení. Předtím byl pohan.

»Bylo právě 12.35 hodin,« vypráví Alfonza, »a já jsem byla v jídelně a podávala jsem na stůl. Náhle jsem uslyšela hlas: „Moje dítě!“ - »Tady jsem!« odpověděla Alfonza a udělala

znamení kříže. Pak se zeptala: »Kdo jsi?«

»Ndi Nyina wa Jambo,« (Jsem Matka vtěleného Slova) odpověděl hlas. Pak se Matka Boží zeptala: »Co čekáš od své víry, co je pro tebe nejdůležitější?« (Doslovný překlad z rwandštiny je obtížný.)

Alfonza odpověděla: »Miluji Boha a jeho Matku, která nám dala Syna, aby nás vykoupil!«

»Opravdu?«

»Ano, jistě!«

»Je-li tomu tak, pak tě přicházím ujistit, že jsem vyslyšela tvé modlitby. Toužím, aby tvoje spolužačky měly takovou víru jako ty. Jejich víra je totiž nedostatečná.«

»Matko Spasitele, jestliže opravdu přicházíš k nám do naší školy a říkáš, že máme malou víru, jsem velmi šťastná, že se mi zjevuješ.«

Po rozhovoru vypadala Alfonza jako ochrnutá. Po 15 minut se marně pokoušeli přivést ji do normálního stavu. Děvčata, která tehdy byla v jídelně, říkala, že Alfonza mluvila s někým v různých řečech.

Alfonza se pokouší popsat vzhled nejsvětější Panny. Byla bosá, oblečená do bílých šatů, které jako by nebyly šité, na hlavě měla bílý závoj a ruce složené na prsou tak, že ukazovaly na nebe. Matka Boží byla neporovnatelně krásná.

»Když mě opustila, vystoupila na nebe, jako Pán Ježíš,« dodává Alfonza.

Od tohoto okamžiku se jí dostalo od jejího okolí mnoho nepřijemností. Posmívali se jí, že je vizionářka. »Padni na kolena a budeš mít zjevení, pros Matku Boží...,« tak se jí posmívali. Děvče to všechno snášelo velmi pokorně. Zaslýchli, jak si při dalších zjeveních posteskla Matce Boží:

»Říkají o mně, že jsem blázen.«

Tehdy se Matka Boží začala zjevovat také jiným. Vždy oznamovala datum svého dalšího příchodu. Další zjevení se uskutečnilo 12. ledna 1982. Matka Boží se zjevila Natálii. Během tohoto setkání Natálie velmi plakala. Stala se člověkem modlitby. Nazývali ji animátorkou těch, kteří se modlí.

Matka Boží si vybírá další dívku - Marii Kláru. I ona se stala terčem kritiky a vtipkování.

Po setkání s Matkou Boží Marie Klára ustavičně vybízí k rozjímání nad utrpením Pána Ježíše a k prohlubování úcty k sedmi bolestem jeho Matky. Dodejme, že úcta k Panně Marii Sedmiboletné se ve Rwandě velmi rychle rozšířila. Týká se těchto tajemství: Setkání se starcem Simeonem a předpověď, že její duši pronikne meč; hledání ztraceného Ježíše; setkání s Ježíšem při křížové cestě; snění z kříže; uložení do hrobu; návrat domů v bolesti.

Na zvláštním růženci se modlíme 7x Otče náš a po každém z nich 7x Zdrávas Maria.

Pojednou přestávají zjevení ve střední škole a začínají na základní škole. Matka Boží se zjevuje čtrnáctileté Stefanii. První zjevení se uskutečnilo 21. května, poslední 15. září toho roku. Matka Boží se zjevovala v týdenních odstupech vždy v sobotu.

Matka Boží nyní mluví o pokání, umrtvování, obrácení a modlitbě. Dále se ukazuje Vestě a ujišťuje jejím prostřednic-

tvím, že bude uznávanou Matkou celého světa. V červenci 1982 se uskutečnila zvláštní zjevení patnáctiletému chlapci, který tehdy ještě nebyl pokřtěn. Pán Ježíš mu řekl:

»Dnes se zapomíná na Pavlovo obrácení u Damašku.«

Děvčatům mezi jiným řekla tato slova:

»Proč vám chybí horlivost ve službě Bohu, zatímco na službu satanovi soustřeďujete všechno své úsilí a hledáte všechny možné způsoby, abyste dosáhli svého cíle?«

»Proč rozdělujete lidi na dobré a zlé?«

»Proč upadáte do zoufalství?«

»Musíte sloužit Bohu v každém okamžiku a nevzývat ho jen ve chvílích zkoušek a nepřijemností.«

»Nevkládejte naději do vědění a bohatství, protože všechno, co máte, jste obdrželi od Boží dobroty.«

»Až dosud Ježíš stále hledá místo, kde by mohl přebývat.«

»Kříže, které přicházejí z nebe, jsou lehčí než ty, které vyplývají z pozemského putování.«

»Všechno, co děláte, se zaznamenává.«

»Používáte nohy k chůzi, oči k poznávání cest - proč nepoužíváte srdce k Boží chvále?«

A co soudí o těchto událostech místní církve? Citujeme z pastýřského listu biskupa v Butare Jana Gahamayiho:

Vě vztahu k událostem v Kibeho je zapotřebí jasnosti, bdělosti

a strážlivosti. Je třeba přiznat, že jsou velmi složité. Je třeba rozlišovat zrna od kůkolu. Po ovoci poznáte je. Církev se chovala k takovým událostem vždy rezervovaně, někdy dokonce rigidisticky, na druhé straně Církev má na paměti slova sv. Pavla: »Proměňte se obnovou své mysli, abyste uměli rozeznat, jaká je vůle Boží, co je dobré, užitečné, Bohu příjemné a co dokonalé (Řím 12,2).« (...) Církev si je vědoma, že zjevení skončilo smrtí posledního z apoštolů sv. Jana. To, co je nezbytné ke spáse, je obsaženo v Písmě svatém a v tradici Církve. To neznamená, že Bůh už nezasahuje v průběhu lidských dějin (...) V dějinách Církve byla taková zjevení alarmujícím znamením, aby se svět obrátil. Přál bych si, aby události v Kibeho byly alarmujícím znakem Boží prozřetelnosti.

Biskup svolal zvláštní komise, aby prozkoumaly události po stránce psychologické, lékařské a teologické. Psychologická komise potvrdila velkou duševní vyrovnanost vyšetřovaných osob. Lékařská komise potvrdila, že současný stav vědy nemá vysvětlení určitého jevu. Jedna z dívek totiž v průběhu extáze upadla na zem. Snažili se ji zvednout, ale nedokázalo to ani pět dospělých mužů. Teologická komise potvrdila, že všechny výroky mladých vizionářů jsou teologicky naprosto správné.

*Z Królowa Apostolów 10/85
přeložil-lš*

BISKUP MISAGO UZNÁVÁ OFICIÁLNĚ ZJEVENÍ V KIBEHO

O svátku sv. Petra a Pavla 2001 první biskup nové diecéze Gikongoro v rámci slavné pontifikální mše svaté oznámil definitivní rozhodnutí o událostech zjevení, která začala v listopadu 1981.

Tehdy patřilo Kibeho do diecéze Butare. Dne 30. března 1992 byla diecéze rozdělena a vytvořena nová se sídlem v Gikongoro. Její první biskup

Augustin Misago rozhodl, že na základě práce dříve ustavených komisí dospěl k definitivnímu rozhodnutí o charakteru těchto událostí.

Z vyhlášení, které zpracoval kancléř diecéze I. Mbonwyobo, a z prohlášení biskupa Misago vyjímáme:

Studijní komise lékařů a teologů byly ustaveny biskupem Mons. Gahamanyi již v dubnu 1982.

Dne 15. srpna 1988 pokládal biskup Gahamanyi za vhodné povolit veřejnou úctu v souvislosti se zjeveními v Kibeho. I když uznal oprávněnost této veřejné úcty, ponechal vědomě otevřené dvě otázky, o nichž mělo být rozhodnuto v budoucnosti:

- Zjevila se Panna Maria nebo Pán Ježíš v Kibeho, jak tvrdí takzvaní vizionáři?

- Je-li tomu tak, který vizionář nebo která vizionářka z velkého počtu těch, kteří v průběhu doby udávali, že měli vidění, přijali vidění a poselství z nebe?

Pokročily stav prací, které odvedly obě komise, dává dostatečný podklad a možnost nynější církevní vrchnosti, aby k této záležitosti zaujala konečné stanovisko.

Proto biskup Augustin Misago, první biskup diecéze Gikongoro, vydal před krátkou dobou prohlášení s konečným rozhodnutím o událostech v Kibeho (Rwanda). Tato pro dějiny diecéze důležitá událost se uskutečnila 29. června 2001 o slavnosti apoštolů Petra a Pavla při koncelebrované mši svaté v katedrále v Gikongoro.

Byli přítomni všichni katoličtí biskupové Rwandy a apoštolský nuncius v Kogali, četní kněží a řeholní osoby i věřící laici z různých farností a církevních společenství diecéze Gikongoro i jiných diecézí v zemi.

Biskup Misago sám četl před shromážděnou církevní obcí nejdůležitější pasáže z netrpělivě očekávaného prohlášení, které má celkem 23 stran, tři kapitoly.

Ano, Panna Maria se zjevila...

První část prohlášení (s. 1 až 10) rekapituluje všechny události. V ní uvádí biskup důležitá fakta i jednotlivé prvky poselství, aby ukázal smysl zjevení a dobré ovoce, které to přineslo, i když přilehlé země prožily v posledním desetiletí velké nepokoje.

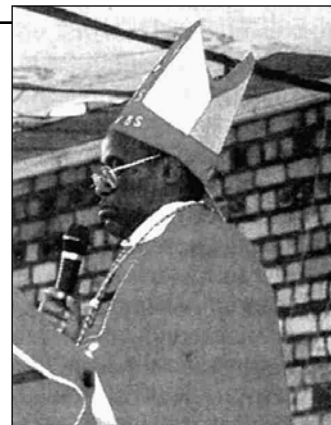
Druhá část prohlášení (s. 11 až 19) začíná připomenutím iniciativ, které podnikl již biskup Jan Gahamanyi, který již v roce 1988 povolil veřejnou úctu v místě zjevení. Tehdy patřilo Kibeho do diecéze Butare. Po přehledu nejnovější etapy v práci komisí dozrál čas, kdy je možno shrnout události do 16 bodů, které obsahují klíčové výpovědi o všem ostatním:

1. Ano, Matka Boží se zjevila v Kibeho od 28. listopadu v následujících měsících. Je více dobrých důvodů, abychom tomu uvěřili. V této souvislosti zasluhují jen tři vizionáři, aby byli uznáni za pravé: Alfonza Mumureke, Natálie Mukamazimpaka a Marie Klára Mukangango. Maria se jim zjevila a nazvala se Nyina wa Jambo – Matka Slova: to je synonymum k »Umubyeyl w'Imana« – Matka Boží, jak jim vysvětlila.

První dva roky a tyto tři vizionářky jsou uznány za pravé

2. Je více důvodů pro oprávněnou volbu těchto tří vizionářek, které jsou historicky spolu spojeny po několik měsíců, přinejmenším do června 1982. Jen ony byly vždy »v obrazu«. Navíc byly to ony, kdo hovořily o Kibeho jako o poutním místě a podnítily celé zástupy ke konci těchto událostí, aby se zde modlily. Především však Alfonza, Natálie a Marie Klára odpovídaly uspokojivě kritériím, která Církev pro zjevení a soukromá zjevení požaduje.

3. Při posuzování poselství a událostí byla vzata v úvahu jen veřejná zjevení. Za veřejná platí ta, která se uskutečnila v přítomnosti většího počtu

*Arcibiskup Augustin Misago říká:
„Ano, Matka Boží se opravdu
v Kibeho zjevila!“*

svědků; to neznamená, že by musel být přítomen velký zástup lidí.

Doba zjevení byla ukončena v roce 1983. Všechno ostatní, co se v Kibeho stalo nebo bylo řečeno po tomto čase, nepřidává k tomu, co bylo dříve známo, nic nového, ani pokud jde o poselství, ani pokud jde o znamení, která mohou podpořit jejich věrohodnost. A to ani v případě Alfonzy, která až do konce svých zjevení přitahovala mnoho lidí.

4. Tyto dva roky zjevení v Kibeho (1982 a 1983) představují rozhodující období pro každého, kdo chce vědět, co se zde událo, a udělat si o tom úsudek. Během tohoto období se staly dotyčné události a způsobily, že se o Kibeho mnoho hovořilo a přišly sem zástupy lidí. V tomto období byly také sděleny podstatné části poselství, která byla v Kibeho sdělena a shrnuta. Tím byla pro většinu vizionářů počátečního období zjevení ukončena.

5. V případě zjevení tří z uznaných vizionářek, které stojí u původu věhlasu Kibeho, nečinily a neřekly v průběhu zjevení nic, co by odporovalo křesťanské víře a mravům. Jejich poselství jsou v plném souladu s Písmem svatým a tradicí Církve...

Z různých důvodů údajná zjevení Pána Ježíše od června 1982 nebyla do tohoto prohlášení zahrnuta. Hlavní důvod spočívá v tom, že ti, kteří údajně Ježíše viděli a které poutníci

dobře znají, vyvíjeli se dále spíše způsobem, který vyvolává obavy. Pokud jde o tři první vizionářky, nebyl nalezen žádný protiargument, pokud jde o jejich zjevení. Důvody pro nadpřirozený charakter těchto zjevení jsou s odstupem let naopak ještě průkaznější.

Uznání není článek víry

Uznání pravosti zjevení není pod ochranou neomylnosti, nýbrž stojí spíše na důkazech pravděpodobnosti a na apodiktických argumentech. Na poli zjevení neexistuje tedy absolutní jistota pro svědky, snad s výjimkou samotných vizionářů. Uznání těchto zjevení není možno zaměňovat s článkem víry, proto je každému křesťanu ponechána svoboda, zda bude příznivcem Kibeho, nebo ne.

Uznané zjevení, které posiluje modlitbu a život z víry, je jistě mocnou pomocí pro pastýře duší, ale poselství, která jsou se zjevením spojena, nejsou novým zjevením, jsou spíše zvnitřněním »normální« nauky Církve, která upadla do zapomenutí.

Třetí část prohlášení (s. 20 až 23) obsahuje pastorační směrnice, jak se mají věřící v tomto smyslu chovat, především pokud jde o veřejnou úctu spojenou s oficiálně uznaným zjevením v Kibeho.

Titul, který byl dán svatyni v Kibeho, zní: **Svatyně Naší Pani Bolestné**, jak bylo oznámeno 28. 11. 1992 a znovu formulováno v prohlášení 15. 8. 1996.

»Kéž se Kibeho stane poutním místem, kde se setkávají ti, kdo hledají Boha, aby se zde modlili: kéž je významným místem obrácení, pokání za hříchy světa a smíření; místem shromáždění rozptýlených a těch, které uchvátil pocit soucitu a bezmezného bratrství, kteří si připomínají evangelium kříže.«

*Ignác Mboneyabo,
diecézní kancléř*

*(Podle MH 375, kráceno.
Překlad -ra-)*

Mikuláš Groß – otec rodiny, novinář, mučedník

Blahořečen Janem Pavlem II. dne 7. října 2001

Náš svět je plný strachu. Lidé prožívají »strašnou úzkost«. Strach před krizemi a konflikty, strach před slabostmi a selháním, strach z nemoci a křehkosti, strach z prázdnoty a rizika, strach ze sebe samého a z lidí, strach ze života i ze smrti. Strach ze života a ze smrti jsou znamením dnešní doby.

Jsou příklady, že lidé ze strachu umírají. Ale jsou také opačné příklady! V situacích krajního nebezpečí a ohrožení nebo nejhlubší osamělosti se uvolňují netušeným způsobem síly, které překonávají strach a nabízejí konec nářků. Dokonce v situaci životního ohrožení roste nová odvaha k životu a nová životní naděje. Příkladem z naší doby je Mikuláš Groß z diecéze Essen. Tváří v tvář smrti nepropadá zoufalství. Nachází sílu, aby těšil své příbuzné. »Nebojte se, že tváří v tvář smrti cítím velkou bouři a neklid,« píše v dojemném dopise na rozloučenou své rodině. Tak usebraný a odevzdaný může jít vstříc smrti jen ten, kdo ví, že při této příležitosti nemá lidská spravedlnost poslední slovo. V důvěře v Boha může zavolat své ženě na rozloučenou: »Na shledanou v lepším světě!« To byla jeho poslední slova a současně jeho odkaz ženě a dětem.

Vyučen od piky

Mikuláš Groß je dítě »uhelné pánve«. Narodil se 30. září 1899 jako syn důlního kováře v Niederwenigen blízko Essenu a stává se jako většina lidí zde – horníkem. Pět let pracuje jako horník v podzemí. Časná konfrontace se sociálními problémy a bídou dělníků dává jeho životu rozhodující směr. Rychle si uvědomuje, že dělnictvo nemůže nečinně čekat na zlepšení svého postavení, ale musí pro to samo něco udělat. A to ve vzájemné solidaritě! Co později sleduje jako cíl ve své odborářské a svazové činnosti – organizovaného a kriticky vzdělaného dělníka – uskutěčňuje nejdříve sám u sebe. Brzy se připojí k »Odborovému sdružení křesťanských horníků« a využívá každou minutu k důkladnému sebevzdělání. Jezdí do Essenu, účastní se kursů a čte potřebnou odbornou literaturu často až hluboko do noci.

Od roku 1920 pracuje jako odborový sekretář. Zasazuje se trvale za zlepšení životních podmínek horníků a jejich rodin. Jeho neúnavné úsilí a vytříbený smysl pro spravedlnost a především jeho schopnost vcítit se do tělesných a duševních obtíží dělníků získávají mu všude respekt a uznání. Muži cítí: To je jeden z nás. Naučil se svému řemeslu od piky. Když

se sociální postavení dělníků zhoršuje a počet nezaměstnaných rychle narůstá, v tušení, že to nic dobrého nevěští, varuje před radikálními vlivy zprava i zleva. »Levičácký a pravičácký bolševismus, ten jeden v marxistickém a druhý v nacistickém odění, jsou svou podstatou spřízněné a ve svém vztahu k Bohu a katolické církvi, jejímu učení a institucím dokonce totožné...«
Boj proti národnímu socialismu bude později podstatnou měrou určovat jeho život.

ujímá nového úkolu. WAZ je až do konečného zákazu nacisty v roce 1938 hlasem katolického dělnictva, který nebylo možno přeslechnout.

Bylo to zásluhou vedoucího redaktora Mikuláše Große.

V jeho člancích zaznívá znovu a znovu, o co mu jde při jeho nasazení pro dělnictvo: o sociální, kulturní a politickou emancipaci dělnictva. Chce posílit a upevnit jeho uvědomění, protože dělnictvo bylo příliš dlouho odstrkováno do stínu

Mikuláš Groß s dítětem

Koncem roku 1926 je Mikuláš Groß povolán do ústředny katolického dělnického sdružení (KAB) do Mönchengladbadu. Jako odborář má převzít vedení »Západoněmeckých dělnických novin« (WAZ). S velkým zápalem a horlivostí se

a často se nacházelo mimo společnost. Ale v dobách vysoké nezaměstnanosti se takovému boji přisuzuje málo úspěchu. Zde pomůže jen víra v sebe a ve své poslání i navzdory porážkám. U Mikuláše Große roste vědomí tohoto poslání jako příslib víry

a neotřesitelná důvěra v Boha. *Musíme ve své duševní a náboženské vzdělávací práci pokračovat, rozšiřovat ji a prohlubovat. Dnes je boj o dělnictvo více než kdykoliv jindy bojem o každou dělnickou duši. Boj vyžaduje osobní nasazení, vůli a činnost mravně silných osobností. Prvními a dalšími apoštoly mezi dělnictvem musí být sami dělníci, jak nám to říká Svätý otec ve své encyklice *Quadragesimo anno*. Nuže, budme na všech úsecích těmito apoštoly.*

Život pro rodinu

Lidé Porúří byli a jsou do dnešního dne lidé pevně stojící na zemi. Zapouštějí kořeny hluboko a zůstávají věrni své vlasti. To platí v přeneseném slova smyslu i pro volbu životního partnera. *»Proč běhat někam daleko, když štěstí je tak blízko!«*

Mikuláš Groß nachází své životní štěstí ve své vesnici. Alžběta Kochová, se kterou se později oženil a vychoval sedm dětí, pocházela rovněž z Niederwenigen. Oba se znají od dětství, jak tomu bývá na vsi.

Paní Großová s dítětem

Při zkouškách ochotnického divadla se poznají blíže. O rok později se zasnoubí. Brzy nato je Mikuláš Groß jako odborový sekretář přeložen do Slezska. Snoubenci se nevidí skoro celý rok. Je to poslední doba zkoušky. Na konci stojí jistota

vzájemné spolehlivosti. Dne 24. května 1923 se slaví svatba.

Pro Mikuláše Große zůstává žena a děti středem jeho života, i když s nimi nemůže vždy trávit tolik času, kolik by si přál. Vášnivá láska trpí vždy svými hranicemi, i když je předvídá. Jsou zde jednak chyby a obavy partnerů, kteří nemohou být ve všem pospolu a musí si leccos zůstat dlužní. Jsou zde i společenské povinnosti a pracovní závazky, které ovlivňují a někdy dokonce zatěžují vztahy mezi dvěma lidmi. Věrnost zůstává pro Mikuláše Große klíčovým pojmem. Věrnost sobě samému, věrnost své ženě a svým dětem, věrnost svým přátelům a kolegům. Věrnost svým úkolům. Jeho spolupracovníci v KAB centrále ho označují za »svědomitou, ohleduplnou a pečlivou otcovskou povahu.« *»Manželství nazýváme životním svazkem, to znamená trvalým, věčným. Dva lidé, kteří si zcela důvěřují, uzavrou sňatek. Zpečetují svým ano, že si chtějí zůstat věrni. Důvěřovat - tak jako věřit - vychází ze stejného slovního kořene jako důvěra, to znamená z pravdy.«*

Ano k životu

V letech 1924 až 1940 se narodí manželům Großovým sedm dětí. Je to doba hospodářské recese a vysoké nezaměstnanosti i hrůzovlády národních socialistů, začátku druhé světové války, doba četných životních ohrožení. Dát v takové době život sedmi dětem, to znamená i přes všechna nebezpečí a ohrožení říct jednoznačně ano k budoucnosti, ano k naději a ano k životu. Každé z těchto sedmi dětí vydává svědectví o životním postoji manželů Großových, o výchozím bodu a životním pohledu i životním způsobu: o neotřesitelné víře a hluboké religiozitě.

Realisticky a s jistotou vidí Mikuláš Groß nebezpečí nacházejícího národního socialismu, i když ho zpočátku poklá-

Mikuláš Groß před soudem

dá jen za přechodný dočasný jev. (To byl omyl se závažnými důsledky, jak se později ukázalo.) Podobně i ve výchově dětí vytýčuje jasnou linii. Děti vědí, podle čeho se mají řídit a orientovat. Naprosto nezbytná věc nejen v jeho době! A k tomu přistupuje další okolnost: důvěra ve vlastní děti. Nakonec se musí samy »prosadit«, vzít samy život do rukou, dělat rozhodnutí na vlastní odpovědnost. Potřebnou »výzbroj« musí dát výchova. Při tom musejí rodiče důvěřovat, že to, co po léta vkládali do základů, přinese později ovoce.

Odpor

Mikuláš Groß zahájil již dříve boj proti nacismu. Jako jeden z mála v té době poznal včas hrozící nebezpečí. Národní socialismus je pro něho »evangelium politických a hospodářských primitivů«. Nebere si před ústa servítek ve svazovém orgánu KAB, v Západoněmeckých dělnických novinách (WAZ).

»Jako katoličtí dělníci odmítáme národní socialismus rozhodně a jednoznačně nejen z politických a hospodářských důvodů, ale také pro svůj náboženský a kulturní postoj.«

Již několik měsíců po uchopení moci označuje Vůdce Ně-

meckou dělnickou frontu, Roberta Leye a WAZ za »státu nepřátelské«. Groß se pokouší v dalším období uchránit noviny před zničením, aniž by dělal obsahové kompromisy. Uměl »psát mezi řádky«, takže mu zasvěcení rozuměli. V listopadu 1938 přišel definitivní zákaz dělnických novin přejmenovaných mezitím na »Kettelerwacht«.

Mikuláš Groß, který se ke své kvalifikaci musel těžce pracovat, nebyl velkým řečníkem. Ale mluvil přesvědčivě, zaniceně a důrazně. Že se Groß připojil k odporu v Německu, vyplynulo z jeho katolického přesvědčení:

»Křesťan může být stejně málo, tak jako Církev, lhostejný ke stavům v nadpřirozeném životě. Jistě, náš poslední cíl je na onom světě, ale my musíme i na tomto světě hájit sebe a Krista. Naše víra není z tohoto světa, ale musí tento svět osvětlovat.« Pro Mikuláše pak platí, *»že je třeba více poslouchat Boha než lidi. - Když se od nás požaduje něco, co je proti Bohu nebo proti víře, pak nejen můžeme, ale musíme (takovým lidem) odmítnout poslušnost,«* napsal Mikuláš Groß 1943 ve své Nauce víry. Bylo mu stále jasnější, že tento stav nastal pod Hitlerovým režimem v Německu. Tyto úvahy uložil Groß do dvou statí, »Velké úkoly« a »Je Německo ztraceno?«, které se později dostaly do rukou gestapa. Od roku 1940 se musel podrobovat výslechům a domovním prohlídkám. Po zákazu svazového tisku vydával řadu drobných spisů, které měly posilovat víru a hodnotové vědomí dělníků. Pro Große byla důvěra v Boha základem jeho života.

Po nezdařeném atentátu na Hitlera 20. července 1944 dostaly události rychlý spád. Groß, který se na přípravě a provedení atentátu vůbec nepodílel, byl 12. srpna 1944 kolem poledne zatčen ve svém bytě a uvězněn nejdříve v Ravensbrücku a pak

v berlínském Tegelu. Jeho žena Alžběta přijela dvakrát do Berlína, aby ho navštívila. Hovořila o zřetelných stopách mučení na jeho rukou a pažích. Jeho dopisy z vězení dosvědčují dojemně, že pro Mikuláše Grošše byla v těžkých dobách na konci jeho bezvýhodné situace zdrojem síly ustavičná modlitba. Takřka v každém dopise prosil svou ženu a své děti o ustavičnou modlitbu, stejně jako on sám se den co den modlil za svou rodinu.

Dne 15. ledna vynesl představa lidového soudu Roland Freisler rozsudek smrti. Jeho protokolovaná závěrečná poznámka obsahovala vlastně jediný důvod rozsudku: *»Plaval ve zradě, musí v důsledku toho utonout!«* Nacisté nechtěli vyrábět mučedníky. Nedopřáli oběšenému ani hrob. Měli pro něj jen brutální zničení. Křesťanský pohřeb mu nepovolili. Jeho mrtvola byla spalena a popel rozprašen.

»Na shledanou v lepším světě«

Při loučení řekl Mikuláš Grošš své ženě: *»Nehleďtejete moji mrtvolu, nenajdete ji. Budeme spaleni. A přeče nám Pán dá vstát z mrtvých. Na shledanou v lepším světě.«*

Žádná slova nemohla vydat lepší svědectví o životním postoji a světovém názoru tohoto muže. I když nebyl ušetřen neklidu, starostí a strachu, dívá se odevzdaně a s důvěrou smrti do tváře. Poznání, že to poslední mu bude odepřeno, ho nepřivádí k zoufalství, nýbrž k odevzdanému přijetí Boží vůle. Jistota víry a neoblomná důvěra v Boha hovoří z jeho dopisů, které psal ve vězení. Mikuláš Grošš se během svého života stal hluboce věřícím a zbožným člověkem. Stal se příkladným svědkem víry své doby. A nejen své doby. I pro dnešní křesťany vytyčil pevná měřítka. Dopis na rozloučenou je dojemným dokumentem křesťanské víry a svědectví krve.

*Ze srdce milovaná maminko!
Všechny moje milé děti!*

Je dnes svátek sv. Anežky, když píšu tento dopis. Až přijde do Vašich rukou spolu s jiným dopisem, který jsem napsal v listopadu, oznámí Vám, že si mě Pán povolal. Stojí přede mnou Vaše podobizny a já se dívám každému do důvěřivé tváře. Kolik jsem toho chtěl pro Vás udělat - Pán to zařídil jinak! Buď jméno Páně pochváleno! Ať se stane na nás jeho vůle. Nebojte se, že tváří v tvář smrti je ve mně velká bouře a neklid. Denně jsem se modlil, aby Pán učinil mne i Vás silnými, abychom všechno trpělivě a odevzdaně vzali na sebe, co pro nás určí nebo dopustí. A já cítím, jak se to modlitbou utišilo a uklidnilo.

S vnitřní láskou a hlubokou vděčností myslím na Vás. Jak dobrý je Bůh a jak bohatým učinil můj život! Dal mi svou lásku a milost, dal mi srdečnou ženu a dobré děti. Nejsem mu a Vám za to dlužen celoživotní díky? Děkuji Vám, moji milí, za všechno, co jste mi prokázali. A odpusťte mi, když jsem Vám způsobil bolest nebo špatně splnil své povinnosti a úkoly vůči Vám. Zvláště Tobě, milá matko, musím ještě jednou poděkovat. Když jsme se před několika dny z tohoto života rozloučili a já jsem se vrátil do cely, děkoval jsem z hloubi srdce Bohu za Tvou křesťanskou statečnost. Ano, maminko, svým statečným rozloučením jsi vlila jasné světlo

do mých posledních dnů. Závěr naší vnitřní lásky nemohl být krásnější a šťastnější. Víím, že to Tebe i mne stálo mnoho sil, ale že Pán nás touto silou obdaroval.

Někdy jsem si během dlouhých měsíců své vazby dělal starosti, co z Vás jednou bude, když už nemohu být s Vámi. Později jsem poznal, že Váš osud vůbec nezáleží na mně.

Když Bůh chce, že již nemám být u Vás, tak Vám také připravil pomoc, která působí beze mne. Nebuďte kvůli mně smutní, doufám, že mě Pán přijme. Neřídil všechno obdivuhodně krásně? Nechal mě v domě, kde jsem i v zajetí zakusil určitou lásku a lidský soucit. Dal mi více než pět měsíců času, pravděpodobně čas milosti, abych se připravil na návrat domů. Ano, on udělal mnohem více: přicházel ke mně ve svátosti, často, aby byl se mnou ve všech bouřích a nouzích, zvláště v poslední hodině. Všechno mohlo být také úplně jinak. Stačilo málo a mohl jsem jako mnozí jiní být po útoku 6. 10. přeložen do jiného domu, a mnoho rozhodujícího bych nebyl obdržel. Nemusím Bohu vzdávat díky za moudré a dobrotivé vedení a za jeho otcovskou ochranu? Hleď, milá maminko, ať už bylo moje předchozí loučení lidsky velmi těžké, Bůh mi tím jistě prokázal velkou milost. Proto neplačte a nebuďte smutní. Modlete se za mě a děkujte Bohu, který mě v lásce povolává domů. Opatřil jsem pro každého z Vás

Manželé Alžběta a Mikuláš Groššovi

jeden výrok nebo obrázek na památku s osobním posledním slovem. Kéž je to pro Vás malou vzpomínkou a prosbou, abyste na mě v modlitbách nezapomínali. Velkou radostí byl pro mě kříž umírajících a růženec, který jsi mi, milá maminko, poslala do cely. Nosím kříž ve dne v noci na hrudi a také růženec je můj každodenní společník. Postarám se, aby se oba dostaly zpět do Tvých rukou. Také ony budou pro Tebe předmětem milé vzpomínky. Nyní jsem uspořádal všechny své pozemské záležitosti: Dni a hodiny, které mi zbývají, chci zcela věnovat modlitbě. Kéž se Bůh smiluje nad mou ubohou duší a Vás všude provází svou milostí a svým požehnáním.

V lásce Krista, který nás vykoupil a je naší veškerou nadějí, Vás žehnám: Tebe, milá maminko, Tebe, Klausí, Tebe, Berny, Tebe, Mariano a ještě Tebe, Alžběto, Tebe, Alexandře, Tebe, Bernardě, a Tebe, Leni. Zdravím ještě jednou všechny věrné příbuzné, mého otce, tchána, moje sourozence, švagry a švagrové s jejich dětmi, všechny příbuzné, přátele a dobrodince.

Bůh Vám odplatí, co jste pro mě milého a dobrého vykonali. V důvěře v jeho milost a dobrotu doufám ve shledání v jeho království pokoje.

Váš otec

Děti manželů Groššových

Život Kristův (59)

LIX. Kristus osvobozuje člověka z otroctví hříchu a zaměřuje ho ke svobodě

1) Kristus je tedy Spasitelem a přišel na svět proto, aby za cenu sebeobětování osvobodil člověka z otroctví hříchu. To jsme jasně viděli v předešlé katechezi. Jestliže pojem osvobození se na jedné straně vztahuje ke zlu, od něhož máme být očistěni, pak na druhé straně se vztahuje k dobru, kvůli jehož dosažení nás Kristus učinil svobodnými. Ježíš praví: *Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí* (Jan 8,32). Tato Mistrova slova velmi stručně a jasně shrnují ono dobro, kvůli němuž je člověk osvobozován evangeliem v rámci Kristova vykupitelského díla. Jedná se o svobodu pravdy. Právě pravda představuje esenciální dobro spásy, kterou naplnil Kristus. Prostřednictvím této hodnoty a tohoto dobra je Boží království opravdu nablízku člověku a jeho pozemským dějinám.

2) Spasitelské osvobození, jež Kristus naplňuje vzhledem k člověku, v sobě obsahuje v jistém slova smyslu dva rozměry: Osvobození od zla a osvobození pro dobro. Obě tyto dimenze spasitelského díla jsou vzájemně úzce spojeny, vzájemně se doplňují a podmiňují. Když se ještě vrátíme ke zlu, od něhož nás Kristus osvobozuje, tedy od hříchu, je třeba doplnit, že prostřednictvím mimořádných znamení své spasitelské moci (jedná se o zázraky), která Ježíš vykonal tím, že uzdravoval nemocné a všemožně postiženým navracel jejich důstojnost, že tedy zároveň při tom všem Mistr alespoň nepřímo poukazyval na to, že toto osvobození se v první řadě týká hříchu. To je také základní dimenze Kristova vykupitelského a spasitelského poslání. To je velmi jasně patrné při uzdravení ochrnutého, jemuž Ježíš nejprve říká: *Synu, odpouštějí se ti hříchy* (Mk 2,5).

Teprve potom pronese k témuž člověku: *Pravím ti, vstaň, vezmi své lehátko a jdi domů!* (Mk 2,11). Při naplňování tohoto zázraku se Ježíš obrátil na přítomné, zejména pak na ty, kdo ho ve svých srdcích obviňovali z rouhání, když si dovolil odpouštět hříchy, což je pouze v moci Boží, a řekl: *Abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy* (Mk 2,10).

3) V knize Skutků čteme, že Ježíš všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel (Sk 10,38). Z evangelií je opravdu zcela jasně patrné, že Ježíš uzdravoval nemocné z řady různých chorob (jako například ženu, která byla ohnutá a nemohla se napřímít – srov. Lk 13,10-16). Když Ježíš vyháněl zlé duchy, obviňovali ho jeho odpůrci, že to koná mocí zlého ducha. Ježíš jim tedy odpověděl tak, že ukázal nesmyslnost takového způsobu uvažování, a dodal: *Jestliže však vyháním zlé duchy s pomocí Ducha Božího, pak už k vám přišlo Boží království* (Mt 12,28; srov. Lk 11,20). Tím, že osvobozuje lidi od zla hříchu, Ježíš odhaluje toho, kdo je „otcem hříchu“. Právě ten je původcem otroctví hříchu, v němž se lidé nacházejí. Ježíš sám o tom jasně říká: *Amen, amen, pravím vám: Každý, kdo páchá hříchem, je otrokem hříchu. Otroek nezůstává v domě navždy, syn zůstává navždy. Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodní* (Jan 8,34-36).

4) Tváří v tvář odporu ze strany těch, kdo poslouchali jeho slova, Ježíš dodal: *... já jsem vyšel od Boha a od něho přicházím. Nepřišel jsem totiž sám od sebe, ale on mě poslal. Proč nerozumíte mé řeči? Proto, že nemůžete slyšet mé slovo. Váš*

otec je ďábel a vy chcete dělat, co váš otec žádá. On byl vrah od počátku a nedrží se pravdy, protože v něm pravda není. Když mluví lež, mluví z toho, co je mu vlastní, protože je lhář a otec lži (Jan 8,42-44). Je obtížné najít text, v němž by bylo zlo hříchu odhaleno tak radikálně, totiž ve svém kořeni, jímž je ďábelská prolhanost.

5) Zaposlouchejme se ještě jednou do Ježíšových slov: *Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodní* (Jan 8,36). *Když vytrváte v mém slovu, budete opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí* (Jan 8,31-32). Ježíš Kristus tedy přišel, aby vysvobodil člověka ze zla hříchu. Toto základní zlo má svůj původ v „otci lži“, jak je to patrné již ve třetí kapitole knihy Genesis (srov. Gn 3,4). Proto také osvobození od zla hříchu, které má zasáhnout přímo jeho kořeny, musí být vykonáno jako osvobození pro pravdu a prostřednictvím pravdy. Ježíš Kristus zjevuje tuto osvobozující pravdu, on sám je touto Pravdou (srov. Jan 14,6). Tato pravda s sebou nese skutečnou svobodu. Je to svoboda od lži a od hříchu. Ti, kdo byli otroky hříchu, poněvadž se nacházeli pod vlivem „otce lži“, docházejí svobody prostřednictvím účasti na Pravdě, již je Kristus, a ve svobodě Božího Syna dosahují pravé svobody Božích dětí (srov. Řím 8,21). Svätý Pavel proto může tvrdit: *Vždyť zákon Ducha, který dává život v Kristu Ježíši, osvobodil tě od zákona hříchu a smrti* (Řím 8,2).

6) Opět v listu Římanům apoštol představuje výmluvným způsobem úpadek, jímž je lidstvo postiženo. Tento úpadek s sebou nese hřích. S ohledem na mravní úpadek své epochy Pavel píše, že když lidé opomíjeli Boha, *... jejich uvažování nevedlo k ničemu, jejich nemoudrá mysl se zatemnila* (Řím 1,21). *Zaměnili pravého Boha za bohy falešné, uctívali tvora a klaněli se mu místo Stvořiteli. Ten at je velebený na věky* (Řím 1,25). *A protože se nesnažili poznat Boha, dopustil Bůh, že klesli do převrácených názorů, takže se dopouštěli věcí ošklivých* (Řím 1,28).

7) Na dalších místech svého listu Římanům Pavel postupuje od vnějšího popisu k analýze lidského nitra, kde se odehrává boj mezi dobrem a zlem. *Nechápu, co dělám. Vždyť nekonám to, co chci, ale dělám to, co nenávidím. Když tedy dělám to, co nechci, dávám tím za pravdu Zákonu, že je dobrý. Ale pak už to nedělám já, nýbrž hřích, který ve mně sídlí* (Řím 7,15-17). *Pozoruj však, že je v mých údech jiný zákon, který odporuje zákonu mého rozumu a dělá ze mě zajatce zákona hříchu ... Já jsem nešťastný člověk! Kdo mě vysvobodí od těla propadlého této smrti? Díky Bohu! Je to možné skrze Ježíše Krista, našeho Pána* (Řím 7,23-25). Z této Pavlovy analýzy vyplývá, že hřích představuje hluboké odcizení a v jistém slova smyslu činí člověka cizím sobě samému v hlubině jeho vlastního já. K osvobození dochází prostřednictvím milosti

a pravdy (srov. Jan 12,17), které přinesl Ježíš Kristus.

8) Nyní je zcela jasně patrné, v čem spočívá osvobození, jež přinesl Ježíš Kristus, k jaké svobodě nás on sám vede. Osvobození naplněné Kristem se opravdu liší od onoho osvobození, na něž čekali Ježíšovi současníci v izraelském národě. Vždyť ještě těsně před svým návratem k Otci kladli Ježíšovi jeho nejbližší následující otázku: *Obnovíš teď, Pane, v Izraeli království?* (Sk 1,6). Takže ještě po zážitku velikonočních událostí pokračovali v tom, že uvažovali o politickém osvobození svého národa. Mesiáš byl očekáván právě v tomto kontextu jako syn Davidův.

9) Ovšem osvobození naplněné Kristem prostřednictvím jeho utrpení a smrti na kříži má radikálně odlišný význam: Jedná se o osvobození od toho, co v nejskrytějších hlubinách člověka představuje překážku pravdě. Kristus tedy zvítězil nad hříchem, aby mohl do člověka znovu uvést milost Božího synovství, a to je osvobozující milost. *Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli zase znova žít ve strachu. Dostali jste však ducha těch, kdo byli přijati za vlastní, a proto můžete volat - Abba, Otče!* (Řím 8,15). Toto duchovní osvobození, tedy osvobození v Duchu svatém, je plodem spasitelského poslání Kristova: *Kde je Duch Páně, tam je svoboda* (2 Kor 3,17). Právě v tomto smyslu jsme povoláni ke svobodě (srov. Gal 5,13) v Kristu a skrze Krista. Víra projevující se prostřednictvím lásky (srov. Gal 5,6) je výrazem právě této svobody.

10) Jedná se o osvobození vnitřního člověka, tedy o svobodu srdce. Osvobození ve společenském a politickém slova smyslu není pravým mesiášským dílem Kristovým. Na druhé straně je třeba konstatovat, že bez toho osvobození, které uskutečnil Kristus, tedy bez osvobození člověka od hříchu

a od každého druhu egoismu nelze uskutečnit ani žádné pravé osvobození ve společenském a politickém slova smyslu. Žádná čistě vnější změna uspořádání struktur ještě nevede k osvobození společnosti, pokud je člověk stále poddán hříchu a lži a pokud v něm převládají vášně, které s sebou nesou vykořisťování druhých a jejich útlak.

11) Rovněž osvobození v psychologickém slova smyslu se nemůže plně uskutečnit, pokud nepřijde na pomoc osvobozující síla pocházející od Ježíše Krista. Toto osvobození patří ke Kristovu vykupitelskému dílu. Pouze v Kristu můžeme nalézt pokoj a mír (srov. Ef 2,14). Jeho milost a jeho láska osvobozují člověka od existenciálních obav a úzkostí, které pocházejí z nedostatku smysluplnosti života a ze špatného svědomí; to je jakýmsi stínem člověka, jenž upadl do otroctví hříchu.

12) Osvobození člověka naplněné Kristem prostřednictvím pravdy evangelia a definitivně prostřednictvím evangelia kříže a vzkříšení si uchovává svoji zejména duchovní a vnitřní povahu, a může tak mít univerzální dosah, je tedy adresováno všem lidem. Slova: *Milostí jste spaseni!* (Ef 5,2) se tedy vztahují na všechny lidi. Zároveň však je toto osvobození milostí, tedy konkrétním darem, který se nenaplní bez spoluúčasti člověka. Člověk ji ve svobodě musí přijmout s vírou, nadějí a láskou. Člověk má pracovat s třesením a bázní na tom, aby došel spásy (srov. Fil 2,12). *Vždyť i to, že chcete, i to, že pak jednáte, působí přece ve vás Bůh, abyste se mu mohli líbit* (Fil 2,13). Vědomi si tohoto nadpřirozeného daru, musíme my sami spolupracovat s osvobozující silou Boží, která prostřednictvím Kristovy vykupitelské oběti vstoupila do světa jako věčný zdroj spásy.

*Překlad doc. Ctirad Václav
Pospíšil Th.D. OFM*

Přečetli jsme...

*Deník MF DNES uveřejnil 15. prosince 2001
článek Michala Semína, který přetiskujeme:*

VÁNOCE NA KATOLICKÉ FAKULTĚ

Akreditační komise MŠMT vynesla pokořující rozsudek nad Katolickou teologickou fakultou UK. Prý nesplňuje požadavky kladené na moderní univerzitní výuku. Má málo učitelů, nedostatek habilitací, nedostatečně se prolíná s ostatními fakultami univerzity, brání se novým myšlenkám a metodám výuky. Skutečný důvod však uvedl mluvčí České biskupské konference P. Daniel Herman: „Totální krach, ke kterému ji dosavadní vedení dovedla, není vinou fakulty jako takové, ale konkrétních osob – ultrakonzervativních sil, které se ujaly kontroly fakulty a jejich akademických orgánů.“ Než tento výrok věcně zhodnotím, vyjádřím se stručně k některým otázkám technicko-provozního rázu.

Po převratu v roce 1989 stála fakulta před problémem nově vybudovat katolické univerzitní vzdělávání. Na rozdíl od protestantských fakult neměla tehdy ještě litoměřická fakulta možnost spolupracovat se zahraničím. Byl vznesen požadavek na nové docenty a profesory, což v případě teologického vzdělání vyžaduje delší dobu, než je horizont několika polistopadových let. Nicméně fakulta za 10 let svobody učinila i v této věci nemalý pokrok a postupně přicházejí noví a kvalitní vyučující. Fakulta navázala spolupráci s devíti vyučujícími, ti však nedostali od velkého kancléře, kterým je kardinál Miloslav Vlk, kanonickou misi. Prý neskýtají odborné záruky při výuce daných oborů, což je v některých případech (Doc. Syrovátka) poněkud zarážející. Bylo by proto namístě se ptát, co je příčinou maření činnosti a roz-

voje fakulty, zda orgány fakulty samé, nebo ti, kdo mají bdít nad její věroučnou čistotou.

Herman spílá „silám, které se ujaly kontroly fakulty a jejich akademických orgánů.“ V nezavščeném pozorovateli dění na fakultě to vzbuzuje zdání, že fakulta je okupována skupinou „ultrakonzervativních“ samozvanců. Skutečnost je daleko prostší, chtělo by se říci až nudná. Světe, div se, ale na katolické fakultě existují akademické svobody a všechny orgány fakulty, včetně „samozvaného“ akademického senátu jsou výsledkem svobodné volby všech členů akademické obce. Zdá se tedy, že „ultrakonzervativní síly“ nepůsobí pouze mezi vyučujícími, ale také mezi bohoslovci. To je také důvodem požadavku po změně přijímacího řízení. Stačí malé úpravy, a na fakultu budou přijati jen ti, kteří plně akceptují rozklad katolického myšlení, jehož jsme svědky po 2. vatikánském koncilu.

A teď k meritu věci. Skutečnými důvody likvidace fakulty nejsou její technicko-organizační nedostatky (která fakulta je nemá?), ale její převládající ideová orientace. Výuka na fakultě má podle jejích kritiků nedostatky v tom, že stále ulpívá na údajně překonaných filosofických a teologických pozicích. Aristotelsko-tomistický přístup má být nahrazen v duchu doby synkretismem moderního agnosticizmu a existencialismu, víra v neomylnost Písma svatého má být nahrazena historicko-kritickým čtením, fundamentální a dogmatická teologie má ustoupit sociologizující religionistice, víra v jedinstvo Církve a její totožnost s církví katolickou má nahradit ekumenická teologie. Suma sumárum,

Pokračování na str. 15

Skutečná tvář otce Pia

1. KAPITOLA

Psí dny v Římě a žhavý hlad po zázracích - »Bez otce Pia by se Giovannino nenarodil« - Poutnická překvapení - P. Pio nekoketuje s radostí z pohodlí - Dokonalá radost - Prozřetelnostní setkání - V San Giovanni Rotondo se vstává za prvního úsvitu

Kdyby »psí vedra« nedělala pobyt v Římě nemožným, nikdy by mě nenapadlo zajet do San Giovanni Rotondo a pak by tato kniha nevznikla.

Mám se k tomu přiznat? Přímo křiklavá a takřka obchodnická reklama, která již několik let vytrubuje do světa bez ustání »případ« stigmatizovaného kapucína, zaplavila mě nedůvěrou. Několik delších pobytů v Itálii mi velmi zřetelně a jasně doložilo oprávněnost určitých opatření Svatého officia, která varují lehkověrné duše před žhavým hladem po zázracích, který v naší době snižuje a narušuje víru. Neměla jsem tu velkou čest, že i v mé římské farnosti byla jedna vizionářka? Žádostivost po znameních a zázracích zatahla některé lidi z mého okolí na šikmou plochu, dokonce až k úplné pověře. Poválečná psychóza přitom se hrála velkou roli a vyžádala si radikální zásah. Tak jsem ze srdce uvítala článek Msgre Ottavianiho, který se objevil v *Osservatore Romano* a varoval kněze a věřící před pustošivým vlivem falešných divů.

Mimo to se mi dostala do ruky kniha o P. Piovi, která byla mezitím pranýřována oficiálním orgánem Svatého stolce. Zapřísáhlý nepřítel velkého apoštola ze San Giovanni Rotondo by mu nemohl více ublížit, než tento údajný obdivovatel, který se vydává za obhájce »světce«, sveřepě ho hájí, slepě napadá jeho údajné pronásledovatele a nakonec ho utápí v záplavě slov a velkohubých tvrzení. Zavřela jsem tu knihu s pocitem odporu. Kdyby mě již jiná, ještě horší svědectví nepřinutila, abych tento první dojem poklá-

dala za oprávněný, nebyla by ani římská »psí vedra« zvítězila nad mými předsudky.

A tak se na nádraží Termini stalo, že jsem se náhle rozhodla koupit si jízdenku do Foggie. San Giovanni Rotondo, položené na úpatí Monte Gargano, důstojného léna svatého archanděla Michaela, musí mít alespoň odsud svěží noci... Zabít dvě muchy jednou ranou... čerstvý vzduch do plic a výtečnou příležitost vidět otce Pia! Aspoň si sama o něm udělám obrázek, pomyslela jsem si. A tak jsem nastoupila do vlaku.

Z Neapole jsme byli v kupé namačkáni jako v kukani. Proti mně se potil mladý pár obdivuhodně stejnými potůčky potu. Na mamčině klíně pípalo bez přestání růžovoučké baculaté dítě, kterému zřejmě vedro nedávalo spát. Táta vymýšlel tisíce kousků, aby je zabavil, a přímo pukal pýchou. Oba na mě vrhali tajně výmluvné pohledy, aby zjistili, zda s nimi sympatizují. Když jsem je oslovila, bylo to, jako když se prolomí hráz. No jistě, oni přece byli z Neapole. Moje mlčení je zcela zřejmě uráželo. Není přece vůbec »křesťanské« se ihned neseznámit, když spolu cestujeme! V proudu přátelských a navzájem si do řeči skákajících slov jsem zaslechla jedno jméno: Padre Pio. »Vy hledáte P. Pia?«

Nyní vzal otec dítě do svých velkých dělnických rukou, přitiskl je na svou hrud', políbil je plný něžnosti a řekl mi, při čemž každé slovo zvláště zdůrazňoval:

»Bez otce Pia by se Giovannino nebyl narodil! Jedeme za ním, abychom mu vzdali díky za tuto milost.«

Přirozeně jsem chtěla vědět více. S jihoitalskou pohotovostí jazyka za vzájemného přerušování a dovolání se Madony jako svědka vyprávěli mi následující (mnou zkrácený) příběh:

Gino byl přistavním dělníkem v Neapoli a členem komunistické strany.

Francesca utrpěla ještě před svatbou úraz na kole.

Již při prvním těhotenství byl výrok lékařů neotřesitelný: Aby se zachránila matka, je třeba obětovat dítě.

Celá zoufalá napsala Francesca dopis stigmatizovanému kapucínovi. Dopis zůstal bez odpovědi.

V den před operací zůstala sama a topila se v slzách.

»Věděla jste, že církev potrat zakazuje?« zeptala jsem se.

»Já už jsem do kostela nechodila. Můj muž mi to zakázal.«

Zkrátka a dobře, ten den na jednu viděla »hnědě oděného mnicha«, jak stojí u jejího lůžka. »Ptala jsem se, jak se sem mohl dostat, když můj muž byl úplný „mangia-preti“ – knězožrout.«

Mnich se zasmál. Pak zvedl prst s hrozcím výrazem. »Tu hloupost neuděláš! Tvoje dítě přijde na svět. Bude to chlapec a dáš mu jméno Giovanni.«

»Ihned zmizel, ale moje srdce bylo naplněno novou odvahou,« pokračovala mladá žena. »Celá rodina zuřila, ale lékař prohlásil, že bez mého výslovného souhlasu mě nemůže operovat. Měla jsem důvěru v otce Pia, že tu milost pro mě vyprosí. Zcela jasně vidím jeho obraz. Byl to skutečně on.«

Nuže! Všechno dobře dopadlo a my jedeme do San Giovanni Rotondo, abychom P. Piovi ukázali našeho maličkého.«

»Doufám, že po narození vašeho Giovanniniho už nejste „knězožrout“,« řekla jsem s úsměvem mladému dělníkovi, jenž všechny vrcholy této zprávy dokládal hlučnými pusami, které s čilými pohyby inkasoval malý klouček.

**P. Pio při slavení
Nejsvětější oběti**

»Co to má znamenat!« odpověděla mladá žena dotčeně. »Od té doby chodí každou neděli na mši. Putovali jsme k pompejské Madoně! Dokonce jeho komunističtí kumpáni nevědí, co na to mají říct, protože moje tchyně, která na mě předtím křičela jako šílená, to roznesla mezi lidi, vid', drahoušku.«

Ale její manžel ji jen tak nenásledoval na tuto nebezpečnou půdu: »Signorina, P. Pio není vůbec farář jako ti ostatní. A kvůli němu jsem ochoten vzít na milost i ty černokabátníky! *Questo miracolo* ostatně jasně dokazuje, že Bůh existuje!«

Když jsme kolem 6. hodiny večer přijeli do Foggie, byla jsem úplně v obraze o všech podrobnostech rodinné kroniky mladého páru. A když jsem se dívala na oba, tak mladé, tak šťastné a tak hezké – jihoitalská rasa někdy plodí obdivuhodné výsledky – pomyslela jsem si, že pramenem tohoto štěstí musí být otec Pio. Bez něho by se toto dítě, které by bylo možno zaměnit za andílka od Berniniho, nebylo narodilo.

Ve Foggii zmizeli moji spolucestující rychle uprostřed hlučících domorodců, kteří je vzali na noc k sobě.

»Bylo by bláznovstvím, řekli mi, hledat ubytování v San Giovanni Rotondo!«

(Pokračování)

PŘEČETLI JSME... - pokračování ze str. 13

katolická teologie jako celek má být v zájmu pokroku a mezináboženského dialogu odsunuta na vedlejší kolej.

O ideové dezorientaci aktérů současného střetu svědčí slova rektora UK Ivana Wilhelma, který na dotaz redaktorky Radiožurnálu, směřující k budoucímu osudu současných posluchačů fakulty, konstatoval, že budou moci přejít na fakultu husitskou či českobratrskou. Každý, kdo má jen minimum náboženského vzdělání, musí usoudit, že se katolík nebude teologicky vzdělávat na fakultě, jejíž ideová orientace je v příkrém rozporu s jeho vyznáním.

Končím smutným konstatováním, že se čeští církevní představitelé spojili se „silami bezbožnými“ (nezní vám ten Hermanův slovník poněkud bigotně?) proti katolicky smýšlejícímu učitelskému sboru na vlastní fakultě. Ostatně, blíží se svátky narození Ježíše Krista a tak se sluší druhé obdarovat. Pěkně děkuji.

(Autor je ředitelem Občanského institutu)

Pozn. red.:

Četné ohlasy a dotazy, které k nám přicházejí po 14. 12. ve věci pražské teologické fakulty dosvědčují, že poslední události vyvolaly více než jen bolestné překvapení u velkého počtu našich čtenářů.

Jeden ohlas:

„Prožil jsem padesátá léta a cítil jsem se přímo otřesen zprávami tisku a televize z 13. a 14. prosince o praktickém uzavření Katolické teologické fakulty Karlovy univerzity. Cítil jsem to jako recidivu 50. let. Na naší současné politické scéně je tolik pohrobků komunistické proticírkevní ideologie, že postoje ministerstva školství či vedení pražského vysokého učení sotva někoho překvapí. Divím se ovšem, že se na to dávají v období už fakticky započatého předvolebního boje...“

Jiný podnět:

„Sledování tisku a televize posledních dnů mi připomnělo fatimskou výzvu: věřím, že Panna Maria slíbila: »nakonec však zvítězí mé Neposkvrněné Srdce«; zároveň však od nás žádá naše důsledné obrácení a naši spolupráci v jejím úsilí o záchranu lidstva. Nedoceňujeme sílu modlitby. Měli byste o tom ještě více psát. Mobilizovat k intenzivním modlitbám a k podávání zadostučinění za urážky, kterých se Bohu dostává ze strany jeho nepřátel.“

Upozorňujeme, že v Matici cyrilometodějské s. r. o. vyšel v roce 1999 český překlad instrukce Kongregace pro nauku víry „**Donum veritatis**“ (O církevním povolání teologa) s úvodem Josepha kard. Ratzingera. Přeložil P. Štěpán M. Filip OP. Publikace je stále k dostání.

Kolegium katolických lékařů pořádá v pátek 11. 1. 2002 přednášku bývalého velvyslance České republiky ve Vatikáně doc. PhDr. Františka Halase, CSc., který bude hovořit na téma: **Lidské aspekty diplomatické služby ve Vatikáně**. Přednáška se koná v Brně, v Centru dětských odborných zdravotnických služeb (Bílá poliklinika), Žerotínovo nám. č. 4 a začíná v 17 hod.

Liturgická čtení

Neděle 6. 1. - slavnost Zjevení Páně

1. čt.: Iz 60,1-6
Ž 72(71),1-2.7-8.10-11.12-13
Odp.: srov. 11 (*Budou se ti, Hospodine, klanět všechny národy země.*)
2. čt.: Ef 3,2-3a.5-6
Ev.: Mt 2,1-12

Pondělí 7. 1. - nez. pam. sv. Rajmunda z Penafortu

1. čt.: 1 Jan 3,22-4,6
Ž 2,7b-8.10-11
Odp.: 8a (*Dám ti v majetek národy.*)
Ev.: Mt 4,12-17.23-25

Úterý 8. 1. - ferie

1. čt.: 1 Jan 4,7-10
Ž 72(71),1-2.3-4ab.7-8
Odp.: srov. 11 (*Pane, budou se ti klanět všechny národy země.*)
Ev.: Mk 6,34-44

Středa 9. 1. - ferie

1. čt.: 1 Jan 4,11-18
Ž 72(71),1-2.10.12-13
Odp.: srov. 11 (*Pane, budou se ti klanět všechny národy země.*)
Ev.: Mk 6,45-52

Čtvrtek 10. 1. - ferie

1. čt.: 1 Jan 4,19-5,4
Ž 72(71),1-2.14+15bc.17
Odp.: srov. 11 (*Pane, budou se ti klanět všechny národy země.*)
Ev.: Lk 4,14-22a

Pátek 11. 1. - ferie

1. čt.: 1 Jan 5,5-13
Ž 147,12-13.14-15.19-20
Odp.: 12a (*Jerusaléme, oslavuj Hospodina! Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Lk 5,12-16

Sobota 12. 1. - ferie

1. čt.: 1 Jan 5,14-21
Ž 149,1-2.3-4.5-6a+9b
Odp.: 4a (*Hospodin miluje svůj národ. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Jan 3,22-30

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	6.1.	7.1.	8.1.	9.1.	10.1.	11.1.	12.1.
Antifona	226	226	226	226	226	226	226
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	226	226	226	226	226	226	226
Antifony	233	935	950	965	981	998	1014
Žalmy	813	936	950	965	981	998	1014
Kr. čtení a zpěv	233	241	244	247	251	254	257
Antifona k Zach. kantiku	233	241	245	248	251	254	258
Prosby	233	241	245	248	251	254	258
Záv. modlitba	234	242	245	248	252	255	258
Modlitba během dne:							
Hymnus	227	227	227	227	227	227	227
Antifony	228	228	228	228	228	228	228
Žalmy	235	940	955	971	987	1004	1019
Krátké čtení	237	242	245	249	252	255	259
Záv. modlitba	234	242	245	248	252	255	258
Nešpory:							
	SO						
Hymnus	229	225	225	225	225	225	261
Antifony	230	238	945	960	976	992	1009
Žalmy	230	238	945	960	976	992	1009
Kr. čtení a zpěv	231	239	243	246	250	253	260
Ant. ke kant. P. M.	232	240	243	247	250	253	260
Prosby	232	240	243	247	250	253	261
Záv. modlitba	234	234	242	245	248	252	263
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

MCM s. r. o. nabízí

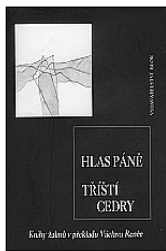
Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24,
771 11 Olomouc 1; e-mail: knihy@maticecm.cz,
tel.: 068/550 04 31, fax: 068/522 28 03

HLAS PÁNĚ TRÍŠTÍ CEDRY

Knihy žalmů v překladu Václava Renče

Doposud nevydaný básnický překlad staro-zákonních žalmů. Václav Renč ve své práci plně akceptoval odborné poznámky předního českého biblisty ThDr. Jaromíra Tobola, profesora Starého zákona, který se tak stal významným pomocníkem při tomto překladu. Třebaže jde o překlad básnický, je zároveň významově přesný.

Blok, váz., přebal, 144x188mm, 424 stran, 249 Kč

jako pramen duchovní radosti na zemi – rozvádí ve dvanácti pojednáních, která jsou inspirována dvanácti eschatologickými slovy či podobenstvími z evangelí a z listů svatého Pavla.

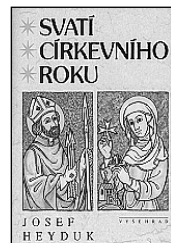
Krystal OP, váz., přebal, A5, 184 stran, 185 Kč

Josef Heyduk: SVATÍ CÍRKEVNÍHO ROKU

Josef Heyduk nabízí v této publikaci historické reálie ze života světců, kteří jsou jednotlivě každý den v roce církvi připomínáni. Nejde však o pouhá data, ale čtenáři se zde odhaluje velká šíře hodnot křesťanského života, které konkrétní světci zosobňují a svým životem dosvědčují.

Výklad je v mnoha případech doplněn seznamem nejčastějších atributů, se kterými jsou světci znázorňováni. U těch, jimž tradice připisuje v něčem patronáty, je připojen i jejich soupis. V knize nechybí ani rejstřík uvedených světců, který tak završuje publikaci přístupnou všem vrstvám věřících.

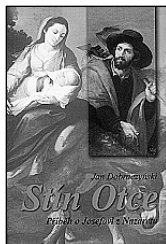
Vyšehrad, váz., přebal, A5, 240 stran, 188 Kč

Jan Dobraczyński: STÍN OTCE

V románovém příběhu o svatém Josefově z Nazaretu se autor ujímá nejen těžkého úkolu převyprávět život tohoto světce, nýbrž také rekonstruuje kulturní pozadí, ve kterém se Josefův život odehrával. Zachycuje nesnáze rodinného prostředí, napjatou atmosféru, v níž Židé očekávali příchod Mesiáše, politické události na dvoře Heroda Velikého, vládcovy intriky, zvrácenosti a zločiny. Vychází při tom z biblických pramenů i z rozsáhlého literárního materiálu tehdejší doby.

Paulínky, brož., A5, 272 stran, 199 Kč

VIDEOKAZETA - NOVINKA

LOURDES Režie Lodovico Gasparini

Lurdy, to není jen zjevení Panny Marie, ale také příběh několika osob, jejichž život se náhle zcela změnil. Film vypráví příběhy lidí, které sice od nás odděluje odlišné kulturní ovzduší i čas, ale kteří jsou nám přesto blízcí svými úzkostmi a nevyřešenými otázkami, které si klademe i my.

Paulínky, 2 videokazety celkem 190 min., český dabing, 599 Kč

Robert Bellarmin: O VĚČNÉ BLAŽENOSTI SVATÝCH

Jeden z pozdních spisů jednoho z nejvýznamnějších světců křesťanské Evropy na přelomu 16. a 17. století, velkého apologety katolické nauky proti protestantismu. Spis je výjimečný svým těsným sepětím s Bibli, jejím jazykem a obrazností. Dané téma – touhu po štěstí věčného života v nebi

Matice cyrilometodějská s.r.o.
Olomouc, 5/2000
POnoS, 779 00 OLOMOUC 9

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – ředatel Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Cernochova 7 – IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@iol.cz; http://www.maticecm.cz/svetlo; objednávky týdeníku a knih, inzercí: knihy@maticecm.cz). Registrační značka MK ČR 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradníka 11, 949 01 Nitra, telefon 00421371741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasorje aj), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadáme nezávislé příspěvky nevracíme.